

BIBLIAI TÖRTÉNETEK

EVANGÉLIKUS ELEMI ISKOLÁK III. ÉS IV. OSZTÁLYA SZÁMÁRA

ÍRTA:

KEMÉNY LAJOS

BUDAPESTI EVANGÉLIKUS LEKÉSZ, ESPERES

1943.

BIBLIAI TÖRTÉNETEK

ELEMI ISKOLÁK III. ÉS IV. OSZTÁLYA SZÁMÁRA

IRTA:

KEMÉNY LAJOS

BUDAPESTI EVANGÉLIKUS LELKÉSZ, ESPERES

AZ ÚJ TANTERV SZERINT ÁTDOLGOZOTT ÉS BŐVÍTETT
X—XI. KIADÁS

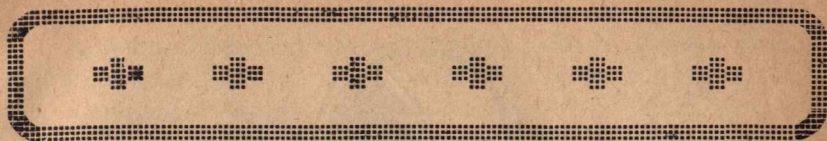
GYŐR, 1943.

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZEGYETEM KIADÁSA

A könyv képeit
Papp Iván
festőművész rajzolta.

5357

Az én vallásom.

Dallam: Isten felséges adománya.

*Az én vallásom, mit követek, Az én vallásom négyszáz éve
A legtisztább, legegyszerűbb. Megint a régi, tiszta lett.
Érzem benne a szeretetet, A hitjavítás napja érte
Az égből áradó derűt. S elhagyta, amit tévedett.
E drága vallásról tudom, Vezet a keskeny, jó úton
Hogy ezt így hozta Jézusom. Megint egyedül Jézusom!*

*Az én vallásom azt tanítja, Az én vallásom drága kincse
Hogy Istenünk hű jó Atyánk, Volt őseimnek egykoron.
Ki a bűnöst el nem taszítja, Sok könnyet, vért hullattak érte
A megbánónak megbocsát. Máglyán, gályákon, vérpadon.
Oly végtelen nagy szeretet, De üldözés és fájdalom
Mely átölel mindenedet. Nem győzött a hős bátrakon.*

*Az én vallásom azt tanítja: Isten felséges adománya
Mindenki Isten gyermeke. Az én vallásom, érzem,
Ezért legyen a szíve tiszta, Ezért életem bármi várja,
És legyen jó az élete. Nem lesz más vezér lelkemen.
Haladni mindig fölfelé, Megőrzi nekem Istenem
Csak fölfelé: Isten felé! S Isten megőrzi őt nekem!*

1. A világ teremtése.

(Mózes I. könyve 1. fejezet.)

A világot a jó Isten teremtette. Így szólt: „Legyen“ és meglelt minden. Ő teremtette az eget, a napot, a holdat, a csillagokat; Ő teremtette a földet és a földön a füveket, fákat, állatokat és az embert.

Mikor Isten az embert teremtette, így szólott: „Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra, hogy uralkodjék az egész föld felett.“ Teremtette pedig az Isten az embert a föld porából és lelket lehelt bele. Az első ember neve Ádám volt.

Mikor Isten látta, hogy Ádám egyedül van, mondá: „Nem jó az embernek egyedül lenni, szerzek neki segítőtársat.“ És teremtette Isten az első asszonyt, Évát és Ádámnak feleségül adta.

Mindez hat nap alatt történt. A hetedik napon Isten megszünt teremteni és megszentelte azt a napot.

Mindent Isten teremtett: Ő a világ Atyja. Luther Márton Kis Kátéja azt tanítja: „Istent mindennél jobban féljük, szeresük és Őbenne bizzunk.“

Pál apostol azt mondja Jézusról: „Ő a képe a láthatatlan Istennek, minden teremtménynek előtte született.“ (Kol. 1, 15.)

Mennynek, földnek teremtője
Oh szentséges Háromság!
E világnak éltetője,
Végzetetlen boldogság!
Te bölcs rendelésednek
A menny és föld engednek.

Szent oltalmad alatt légyen
Lelkem, testem, mindenem.
Mint gyermek anyja ölében,
Nyughassam meg, Istenem.
Én, Atyám, tiéd vagyok,
Gyermekedet nem hagyod.

(Saját dallamára. Keresztyén Énekeskönyv 49.)

2. Noé és a vízözön.

(Mózes I. könyve 6—8. fejezet.)

Mikor az emberek elszaporodtak, megfelejtkeztek Istenről. Minden gondolatjuk gonosz volt. Isten sokáig várta, hogy megjavuljanak, de az emberek napról-napra rosszabbak lettek. Ekkor Isten elhatározta, hogy eltörli az embert a föld színéről.

Egyedül Noé és családja volt istenfélő. Az Úr így szólt Noéhoz: „Készíts bárkát fenyőfából, mert vízözönt bocsátok a földre és meghal minden, ami él a földön.“ Noé elkészítette a

bárkát és bement abba feleségével, három fiával és azok családjával együtt. Minden állatból is vitt be egy-egy párt. Ekkor megereedt az eső és ömlött a víz a földre negyven nap és negyven

éjjel, míg minden víz alá került és minden élő elveszett. Százötven napig tartott a vízözön.

Mikor a víz apadni kezdett, a bárka fennakadt Ararát hegyén. Noé kibocsátott a bárkából egy galambot, de az visszajött, mert még víz volt mindennütt. Másodszor is kibocsátotta, akkor olajfalevelet hozott a szá-

jában. Mikor harmadszor is kibocsátotta, többé nem jött vissza. Ekkor Noé kijött a bárkából és hálát adott az Úrnak, hogy megtartotta őt. Isten szivárványt bocsátott az égre és megígérte, hogy míg föld léssen, vetés és aratás, hideg és meleg, nyár és tél, nappal és éjszaka meg nem szűnnek és többé nem lesz vízözön a földön.

„Mert tudja az Úr az igazak útját; a gonoszok útja pedig elvész.“ (Zsoltár 1, 6.)

Ki dolgát csak Istenre hagyja
És benne remél mindenkor,
Azt Ő csudaképen megtartja
Minden szomorú ínségkor.
Ki magát bízza Istenre,
Nem épít az a fővényre.

Dicsérd Istent s járd utáiban,
Tedd híven minden dolgodat,
Bízzál mennyei áldásiban,
Megvidámítja sorsodat.
Ki benne bízik egyedül,
Az soha meg nem szégyenül.

(Saját dallamára. Keresztyén Énekeskönyv 373.)

3. Mózes.

(Mózes II. könyve 2—14. fejezet.)

1. Jákobnak 12 fia volt. Ezek közül József Egyiptom fejedelmévé lett és atyját és testvéreit Kánaánból családjukkal együtt elhívta és letelepítette Egyiptomban. Itt éltek Izrael fiai 400 évig, szolgálói lettek az egyiptomiaknak és lassanként a 12 fiú családja 12 nemzetségre szaporodott. Mikor már nagyon sokan voltak,

Fáraó megparancsolta, hogy minden újszülött fiút vízbe kell dobni.

Ebben az időben egy Lévi nemzetségéből való asszonynak is fia született. Három hónapig otthon rejtegette, majd gyékényből kis ládát készített, beletette a kis fiút és a Nílus sása közé rejtette. Arra ment a király leánya fürdeni, meglátta és kihozatta a kis ládát s mikor a síró kis fiút kivette belőle, megsajnálta. A királyleány a királyi udvarba fogadta a kis fiút, elnevezte Mózesnek, mert a „vízből vette ki“ és ebből a Mózesből lett a zsidók legnagyobb prófétája.

2. Mikor Mózes felnevelkedett és egyszer Hóreb hegyénél juhokat őrzött, nagy lánggal égő csipkebokrot vett észre, mely égett, de még csak meg sem perzselődött. Közelebb ment s ekkor hangot hallott: „Olld le sarodat lábaidról, mert szent a föld, amelyen állasz. Én vagyok Ábrahám, Izsák és Jákób Istene. Láttam az én népem nyomorúságát, elküldelek ezért téged Fáraóhoz: hozd ki Izráel fiait Egyiptomból és vezesd őket Kánaánba, régi hazájukba.“ Ekkor Isten Mózesnek csodatévő erőt adott; de a Fáraó megkeményítette a szívét és nem akarta elbocsátani a népet. Isten ekkor egymásután kilenc csapást bocsátott Egyiptom földjére. A Fáraó még mindig keményszívű maradt. Most az Úr így szólt Mózesnek: „A tizedik csapás megtöri Fáraót. Éjfélkor meghal minden elsőszülött, Fáraó elsőszülöttjétől kezdve a malomhajtó szolgálóleány elsőszülöttjéig. És Fáraó siettet majd titeket, hogy elmenjeteK.“ Mondá az Úr még Mózesnek: „Izráel fiai közül minden gazda öljön meg egy bárányt, annak vérével hintse meg az ajtó két mellékfáját és a szemöldökfát. Erről megismerem házaitokat, megkímélem azokat és nem hal meg azokban egy elsőszülött sem. A bárány húsát pedig egyétek sütvé és kovásztalan kenyérral.“

Minden úgy lett, amint az Úr mondotta. És Fáraó siettette Izráel népét, hogy csak menjen el az országból. De alig bocsátotta el, máris megbánta, utána ment és seregével a Veres-tengernél érte utól. Mózes segítségért kiáltott az Úrhoz és a tenger vize kétfelé vált és Izráel népe átment a másik partra. Mikor a Fáraó seregével együtt utánuk rohant, a víz ismét összecsapódott és az egyiptomiak a tengerbe veszték.

Isten küldte Mózeset, hogy megszabadítsa Izráel népét a szolgaságból. — Isten küldötte el Jézus Krisztust az idők teljes-ségében, hogy megszabadítson minden népet a bűn szolgaságából.

Ne csüggedj el, kicsiny sereg,
Szívedet ne rémítse meg
Sok ádáz ellenséged.

Bár dühök ellened fordul
S te félsz és könnyed kicsordul:
Nem árthatnak tenéked.

(Saját dallamára. Ker. Énekesk. 259. Gusztáv Adolf svéd király csatadala.)

4. A tíz parancsolat.

(Mózes II. könyve 16—20. fejezet.)

Izrael népe kiszabadult Egyiptomból, de Kánaán még messze volt. Nagy pusztába jutottak és ott el is pusztultak volna, ha Isten nem segíti őket. Egyszer elfogyott az ivóvizük és amit a pusztában találtak, egészen keserű volt. Ekkor Mózes az Úr parancsára a vizet ihatóvá változtatta. Mikor elfogyott az enni-valójuk, az Úr fürjeket küldött, hogy egészen ellepték a tábor-t. Éjjel pedig manna hullott az égből, mint a harmat, fehér volt és édes és a nép kenyér helyett ette. Majd megint Hóreb hegyén Mózes az Úr parancsára vesszővel megütött egy sziklát és víz fakadt belőle.

A harmadik hónapban a Sinai-hegy közelébe jutottak. Mózes az Úr parancsolatára a hegy alá vezette a népet. Ekkor az Úr így szólt Mózeshez: „Ime, én szövetséget kötök veletek. Ha megtartjátok parancsolataimat, szent népem lesztek. Készüljete-k, mert az Úr szövetséget köt és törvényt ad.“ Harmadnapra a hegyet sűrű felhő borította be, nagy villámlás és mennydörgés támadt és az Úr leszállt a Sinai hegyre és előszóval kiadta a törvényt Izrael népének. A törvény tíz parancsolatból áll.

1. Ne legyenek más isteneid!
2. Ne vedd hiába Istened nevét!
3. Az ünnepnapot megszenteljed!
4. Tiszteld anyádat és anyádat!
5. Ne ölj!

6. Ne paráználkodjál!
 7. Ne lopj!
 8. Ne tégy felebarátod ellen hamis tanúbizonyságot!

9. Ne kívánd felebarátod házáat!

10. Ne kívánd felebarátod feleségét, szolgálját, szolgáló leányát, barmát vagy bármiféle tulajdonát!

A nép úgy megrémült, hogy nem mert a hegynél maradni. Azt mondták Mózesnek: „Inkább te szólj majd hozzánk és mi engedelmeskedünk.“ Ekkor Mózes felment a hegyre és az Úr adott neki két kőtáblát, melyen a tíz parancsolat volt. Mózes azt felolvasta a népnek, mire a nép azt mondotta: „Mindent megteszünk, amit az Úr parancsol.“

Később Mózes nagy sátorot készített, a szövetség sátorát, mely csupa arany, ezüst és drágakő volt. Középen egy kárpit ketté osztotta. Belül volt a szentek-szentje a szövetség ládájával, melyben a két kőtábla volt, a másik rész volt a szenthely, itt volt az oltár a jóillatú füstölő áldozatoknak. A sátor előtt volt a pitvar a főoltárral, melyen az égő áldozatokat mutatták be Istennek.

Ezt a törvényadást nevezzük Ószövetségnek. Isten törvényét azonban az ember nem tartotta meg. Isten ezért Jézus Krisztus

által új szövetséget kötött a bűnös világgal s ebben az Új-szövetségben kegyelmesen bűnbocsánatot ajándékozott neki.

Ha Istenem velem van,
Ki lehet ellenem?
Ha ő az én oltalmam,
Nem ér veszedelem.
Ha Krisztus én Megváltóm,
Ha Istenem szeret,
Ellenségim hadától
Megvédnek engemet.

Bizalmamat Krisztusnak
Szent vérébe vetem,
Örök, igaz javamat
Csak benne lelhetem.
Én gyarló életemben
Jót nem találhatok,
De Krisztus érdemével
Én is megállhatok.

(Dallam: Szívem szerint kívánom. Ker. Énekeskönyv 352. *Gerhardt Páltól.*)

5. Sámuel.

(Sámuel I. könyve 1., 3., 7. fejezete.)

Éli főpap idejében egy Anna nevű asszony buzgó imádságban könyörgött Istenhez, hogy adjon neki fiúgyermeket és ő azt egész életére Istennek szenteli. Isten meghallgatta kérését, Anna pedig a gyermeket Sámuelnek nevezte el, ami azt jelenti: „Az Úr meghallgatott.“ Sámuel kicsiny korától az Úr sátorában lakott. Egy éjjel hangot hallott, mely nevén szólította. Azt hitte, hogy a főpap hívja. De mikor másodszor és harmadszor is így szólt a hang: „Sámuel!“, a főpap tanácsára így felelt: „Szólj Uram, mert hallja a te szolgád.“ Ettől kezdve az Úr gyakran szólt Sámuelhez és nagy prófétává nevelte.

Izrael népe sokszor háborúskodott a filiszteusokkal. Egyszer olyan nagy vereséget szenvedett, hogy a filiszteusok még a szövetség ládáját is elvitték, két hónap múlva azonban visszaadták. Később Izrael népe újból háborút kezdett a filiszteusok ellen. Sámuel ekkor így szólt a néphez: „Ha teljes szívvel megtértek az Úrhoz és eltávolítjátok az idegen isteneket, megszabadít az Úr titeket a filiszteusok kezéből.“ A nép megfogadta Sámuel szavát, az Úr pedig megtartotta ígérését: győzelmet adott a népnek és visszatértek mind az elszakított városok. Míg a harc tartott, Sámuel folyton az Úr segítségéért imádkozott, mikor pedig megjött a győzelem híre, egy követ állított fel és

azt Ében-Haézernek nevezte, ami azt jelenti: Mindeddig megsegített minket az Úr!

„A gonosznak vége pusztulás, az igazak segedelme pedig az Úrtól van.“ (37. zsoltár 38—39.)

Erős vár a mi Istenünk,
Jó fegyverünk és pajzsunk.
Ha ő velünk, ki ellenünk?
Az Úr a mi oltalmunk.
Az ő ellenség
Most is üldöz még,
Nagy a serege,
Csalárdság fegyvere,
Nincs ilyen több a földön.

Erőnk magában mit sem ér,
Mi csakhamar elesnénk.
De küzd velünk a hős vezér,
Kit Isten rendelt mellénk.
Kérdezed: ki az?
Jézus Krisztus az!
Isten szent Fia,
Az ég és föld Ura,
Ő a mi diadalmunk.

(Saját dallamára. Ker. Énekeskönyv 256.)

(Luther Márton.)

6. Saul.

(Sámuel I. könyve 10., 15., 17., 24., 31. fejezet.)

Sámuel idejében a nép királyt kívánt magának. Sámuel azt mondta: „Isten a ti királyotok, — ember ne uralkodjék rajtatok.“ De az Úr parancsára Sault választotta ki, olajat töltött a fejére és felkente őt királynak. Saul egy fejjel magasabb volt mindenkinél és örült a nép, hogy van királya.

Saul sok győzelmet aratott Izrael ellenségein, mert Isten segítette őt. De mikor az amalekiták ellen indult, Sámuel hiába mondta neki, hogy Isten parancsa szerint ne ejtsen zsákmányt, hanem öljön meg minden állatot. Saul a szebb juhokat és ökröket meghagyta, hogy abból áldozzon Istennek. Ekkor Sámuel így szólt: „Miért nem engedelmeskedtél az Úr szavának? Az engedelmesség jobb az áldozatnál.“ Ettől fogva az Úr elfordult Saultól és Sámuel titokban Dávidot kente királlyá.

Nemsokára az történt, hogy a filiszteusok megtámadták Izraelt és Saul seregében senki sem akadt, aki a filiszteusok legnagyobb vitézével, Góliáttal meg mert volna küzdeni. Dávid azonban legyőzte Góliáttal és a nép dicsérte Dávidot. Ekkor Saul irigykedni kezdett Dávidra és üldözte őt. Dávid a pusztába menekült és Saul egész sereggel ment utána, de nem tudta el-

fogni. Isten kétszer is Dávid kezébe adta Saul életét, megölhette volna álmában saját katonái között. Dávid nagylelkű volt és nem fizetett a gonoszért gonosszal, hanem megkímélte Sault. De Saul mindig kegyetlenebb és gonoszabb lett. Isten egészen elfordult tőle, ő pedig jövendőmondó asszonytól keresett segíséget. Most már a nép is elfordult Saultól és mikor a filiszteusok megverték seregét s fiai szemeláttára estek el, kétségbeesésében kardjába dőlt és meghalt.

Isten kegyelmét el lehet veszíteni. „Bár szép a kezdet, még a célig minden el is veszhet.“ (Ker. Énekeskönyv 414.)

Te szolgálhhoz légy kegyelmes,
Bánatomban menedék,
Bízva sóhajtok feléd.

Lelkem szomjú hittel keres,
Védj meg erős paizsom,
Én megtartó Jézusom.

(Dallam: Óh én bűnös... Ker. Énekesk. 334. Magyar Lelki Óra. 1730. évből.)

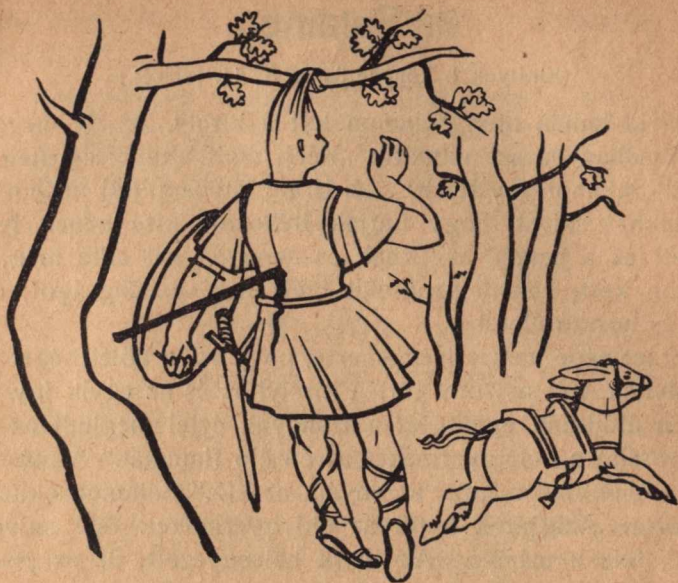
7. Dávid és Absalom.

(Sámuel II. könyve 6—18. fejezet.)

Saul halála után Dávid lett a király. Dávid sok győzelmes háborúban megnagyobbította az országot. De tudta azt is, hogy mindezt Istennek köszönheti. A szövetség sátorát felállította Sion hegyén. Ott akart Istennek templomot építeni. De az Úr így szólt Dávidhoz: „Nem te építed meg az én templomomat, mert véres a te kezed.“ Dávid nagy énekkarokat tanított be az istentiszteletekre és ő maga is sok szép énekben magasztalta Istent. Ezek a Zsoltárok könyvében maradtak ránk.

Dávid családjából származott Jézus Krisztus, a világ Üdvözítője.

Dávidnak öregsége napjaiban sok szomorúságot okozott egyik fia, Absalom. Absalom igen szép ifjú volt, nyájas beszédű, de rossz-szívű. Különösen büszke volt hosszú, sűrű hajára. Nem tudta már kivárni atyja halálát, hanem hízelgő beszédeivel híveket szerzett magának és sereget gyűjtött atyja ellen. Dávid is összegyűjtötte híveit, de mikor Absalom ellen küldötte őket, megparancsolta, hogy vigyázzanak arra, hogy Absalomnak semmi bántódása ne legyen.

Mikor a két sereg összeütközött, Absalom serege csakhamar megfutott s neki is menekülni kellett. Az öszvér az erdőbe futott vele. Itt hosszú haja egy cserfa ágába akadt, az öszvér elfutott alóla és őt ott maradt ég és föld között függve. Mikor ezt Dávid vezére, Joáb megtudta, odafutott és dárdát döfött Absalom szívébe.

Dávid rossz fiát is nagyon szerette és mikor meghallotta, hogy fia meghalt, sírva kiáltott fel: „Absalom, Absalom, kedves fiam, bár én haltam volna meg helyetted!”

A negyedik parancsolat azt mondja: „Tiszteljed atyádat és anyádat, hogy jól legyen dolgod és hosszú életű légy a földön.”

Szent neved magasztalom,
Uram, hogy életet adtál;
Hálászó kél ajkamon,
Hogy szülőkkel megáldottál,
Kik a keresztyénségben
Nevelnek kegyességben.

Óh vezess úgy engemet,
Hogy őket ne szomorítsam,
Minden tehetségemet
Jó s hasznos végre fordítsam.
Jézus, ezt tőled kérem,
Te légy nekem vezérem.

(Dallama: Jézus én bizodalmam. Ker. Énekeskönyv 469.)

8. Salamon.

(Királyok I. könyve 3., 6., 8., 11. fejezet.)

Dávid halála után Salamon lett a király. Az Úr megjelent neki álmában és azt mondta: „Kérj, amit akarsz és megadom neked.“ Salamon így felelt: „Óh Uram Istenem, adj nekem bölcs és értelmes szívet, hogy tudjak ítélni a te néped felett.“ Tetszett ez a beszéd az Úrnak és nemcsak azt adta meg, amit Salamon kért, hanem azonfelül ígért neki gazdagságot, dicsőséget és hosszú életet is.

Izrael népe hamar megismerte, hogy Isten bölcseséget adott a királynak. Két asszony jött a királyhoz és az egyik így szólt: „Ketten aludtunk együtt ez asszonnyal, éjjel meghalt az ő fia és kicserélte a holt gyermeket az én élő fiammal.“ A másik így szólt: „A te fiad a holt, az enyém az élő.“ Salamon ekkor azt mondotta: „Vágjátok ketté az élő gyermeket: fele legyen az egyiké, fele a másiké.“ Az egyik beleegyezett, de az első így szólt: „Kérlek, Uram, ne öljétek meg, inkább adjátok neki.“ Ekkor Salamon így ítélte: „Ennek adjátok az élő gyermeket, mert ez az anyja.“

Salamon teljesítette atyjának tett ígérését is, hogy az összegyűjtött kincseken nagy templomot épít az Úrnak. Hét évig tartott az építés. A templom a szövetség sátorának formájára készült és a szövetség ládáját elhozták a Sion hegyéről és az új templomban a szentek szentjébe helyezték. Salamon ekkor így könyörgött: „Istenem, az egész ég sem képes téged befogadni, mennyivel kevésbé ez a ház, melyet én építettem? Mégis a te szemeid nézzenek e házra és akik imádkoznak e helyen, hallgasd meg azokat és légy kegyelmes!“

Salamon bölcs mondásait a Példabeszédek könyvében gyűjtötték össze.

Mikor Salamon megöregedett, idegen isteneknek is szolgált s ezért fiától az Úr elvette az ország nagy részét. Tíz törzs más királyt választott és így az ország két részre szakadt, az egyiket nevezték Júda országának, a másikat Izrael országának. Mind a két országban a nép Istennel és önmagával pártoskodott, elgyengült és idegen rabságba jutott.

„Istennek félelme a bölcsesség kezdete.“ (Salamon példabeszédei 1, 7.)

Isten, óh szent Isten,
Óh végtelen kegyelem,
Ki nélkül semmi jó,
Nincs semmi segedelem,

Adj nekem ép testet,
Ép elmét s jó szívet,
Melyet ékesítsen
Jó lelkiismeret.

(Saját dallamára. Ker. Énekeskönyv 29.)

9. Jób.

(Jób könyve 1., 2., 42. fejezet.)

Arábiában élt egy istenfélő ember, Jób. Isten mindennel megáldotta, voltak jó gyermekei és nagy gazdagsága. Az Úr próbára tette Jóbot: elvette egyszerre mindenét. Követ jött és így szólt: „Minden ökrödöt elhajtották és szolgálóidat megölték.“ Jött a második: „Tűz esett az égből és megemésztette a juhokat és pásztorokat.“ Jött a harmadik utána: „Ellenség elhajtotta tevéidet, megölte szolgálóidat.“ Még be sem fejezte, már ott volt a negyedik a rossz hírrrel: „Fiaid és leányaid együtt mulattak, a ház leszakadt és gyermekeid meghaltak.“ Ekkor Jób megszaggatta ruháját, meghajtotta magát és a földre borulva így szólt: „Az Úr adta, az Úr vette el, áldott legyen az Úrnak neve!“

Ezután maga Jób lett beteg. Fekélyek lepték el testét, még felesége sem tudta már kínjait nézni, biztatta: „Átkozd meg az Istent és halj meg!“ De Jób azt felelte: „A jót elvettük Istentől, a nyomorúságot is el kell fogadnunk.“ És nem zúgolódott Isten ellen.

Barátai meglátogatták, hogy vigasztalják, de csakhamar azzal kezdték vádolni, hogy valami nagy bűnt tehetett, amiért Isten ennyire bünteti. Jób azonban tudta, hogy ártatlan, béketűrővel fogadott hát minden szenvedést és vádolást. Isten végül meg is jutalmazta őt, kétszer annyit adott megint neki, mint amennyit elvett tőle, újra lettek gyermekei, felnevelte őket és életével megelégedve, késő vénységben halt meg.

„Boldog ember az, aki a kísértésben kitart.“ (Jakab levele 1. 12.)

Az ige kőszálként megáll,
 Megszégyenül, ki bántja.
 Velünk az Úr táborba száll,
 Szent lelkét ránk bocsátja.

Kincünk, életünk,
 Nőnk és gyermekünk
 Mind elvehetik,
 Mit ér ez önekik?
 Mienk a menny örökre!

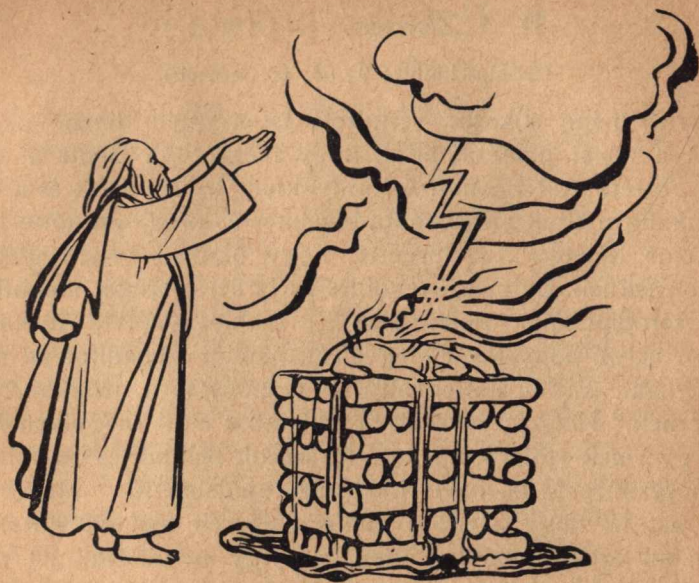
(Dallama: Erős vár a mi Istenünk. Ker. Énekesk. 256. *Luther Márton*tól.)

10. Illés próféta.

(Királyok I. könyve 17., 18. fejezet.)

1. Ákháb királyról azt mondja a Szentírás, hogy gonoszabb volt Izrael valamennyi királyánál, akik előtte voltak. Megölette az Úr prófétáit, oltárt épített pogány isteneknek és meghajolt előttük. Illés próféta ezért így szólt hozzá: „Él az Isten, hogy ezekben az években sem harmat, sem eső nem lesz, míg én nem mondom.“ Illés ezután az Úr szavának engedelmeskedve elrejtőzött egy patak mellett, abból ivott és a hollók hoztak neki kenyeret és húst. Mikor a patak is kiszáradt, elment egy Sarepta nevű városba és ott egy özvegy asszony megosztotta vele utolsó darab kenyerét. Ezért Illés az Úr nevében megáldotta őt, mondván: „Sem a vékából a liszt, sem a korsódból az olaj ki nem fogy addig, míg az Úr esőt nem ad a földnek.“ Később az asszony fiacskája nagy beteg lett, Illés azonban az Úrhoz kiáltott és az Úr meggyógyította a gyermeket. És az asszony így szólt Illéshez: „Most már tudom, hogy te Isten embere vagy és az Úrnak beszéde igazság a te ajkadon.“

2. Már harmadik esztendeje tartott a szárazság és nagy volt az éhség az országban. Ekkor Illés az Úr szavára Ákháb királyhoz ment és így szólt: „Meddig sántikáltok kétfelé? Gyűjtsük össze az egész népet a Kármel hegyére. Adjatok Baál Isten 450 prófétájának egy tulkot és adjatok nekem is egyet, aki egyedül maradtam az Úr prófétái közül. És építsünk egy-egy oltárt és áldozzák meg ők is a tulkot az egyik oltáron, én is a másikon. Hívják segítségül az ő istenüket, én is hívom az Úr nevét. Amelyik Isten tűz által felel és meggyújtja az oltárt, az az igazi Isten.“ Baál papjai elkészítették az oltárt, felvagdalták a tulkot

és hívták Baál istent reggeltől estig, de nem kaptak tüzet az égből. Estefelé Illés is elkészítette az oltárt, háromszor megöntözte vízzel, hogy lecsurgott az oldalain és még az árok is tele lett vízzel és így imádkozott: „Hallgass meg engem Uram, hadd tudja meg e nép, hogy Te vagy az Isten és Te fordítod vissza az ő szívüket.“ Akkor tűz szállott alá az égből, meggyulladt és égett az oltár. A nép megrettent, arcra borult és mondá: „Az Úr az igaz Isten! Az Úr az igaz Isten!“ És Baál prófétáit mind megölték. Közben a tenger felől felhő jött, besötétedett az ég, szél támadt és nagy eső lett.

Az első parancsolat azt mondja: „Én vagyok a te Urad Istened, ne legyenek más isteneid!“

Mily jó az Úr, ég s föld halljátok
Az Úr jó! zengedeztetek velem.
Nagy csudáit magasztaljátok,

Tőle jön idején segedelem.
Ő minden áldások kegyes Atyja,
A hív könyörgőt ő meghallgatja.

(Dallama: Jehova csak neked éneklek. Ker. Énekesk. 16. Kiss János püspök.)

11. Ézsaiás próféta.

(Ézsaiás könyve 9., 53., 65. fejezet.)

Izrael népe sokszor vétkezett Isten ellen. Isten sokszor intette a népet prófétái által, hogy megtérjen. Bátor és erős szavú próféta volt Ézsaiás. A királyoknak, a papoknak és a népnek mindig nyíltan megmondta bűneiket és megjövendölte Isten igazságos ítéletét. Azt hirdette, hogy nincsen békességük az istenteleneknek. De megjövendölte az Izrael országát meghódító nagy birodalomnak pusztulását is. Ézsaiás próféta jövendölt először arról, hogy Isten Megváltót, bűnből szabadítót ad majd a világnak. „Eljön a Megváltó — mondotta — azoknak, akik megtérnek.“ Hétszáz évvel Jézus születése előtt megjövendölte: „Egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk és csodálatosnak nevezik, erős Istennek, békesség fejedelmének.“ Megjövendölte azt is, hogy Jézus a bűnös emberek megszabadításáért ártatlanul szenved és hal meg. Ezt így mondotta: „Ő megsebesítettett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért. Mindnyájan, mint juhok eltévedtünk, de az Úr mindnyájunk vétkét őreá vetette. Az ő sebeivel gyógyulánk meg.“ Ézsaiás próféta jövendölte meg azt is, hogy Isten az ő szent Fia, Krisztus által új egeket és új földet teremt. Mindez szóról-szóra beteljesedett Isten kegyelméből.

„Magszárad a fű, elhull a virág, de Istenünk beszéde örökké megmarad.“ (Ézsaiás 40, 8.)

A próféták megmondották,
Atyáinknak megjósolták,
Hogy Jézus Krisztus eljövend
S bűnünkért szenved, ő a szent.

Még nem is sejté e világ
S már ők ezt lélekben látták.
Ézsaiás nyilván mondja:
Ő rajta van bűnünk súlya.

Áldjuk e kegyes Főpapot,
Ki szerzett bűnbocsánatot,
S minket magával mennybe visz...
Mily boldog az, ki benne hisz!

(Eredeti dallam. Ker. Énekeskönyv 173. 1., 2., 7. v. Huszita ének.)

13. Jeremiás próféta.

(Jeremiás könyve 31., 36., 37., 39., 40. fejezet.)

1. Jeremiás próféta idejében a nép már annyira megromlott, hogy megvetette és kigúnyolta Istennek üzeneteit, melyeket a próféták által küldött. Jeremiás folyton megtérésre intette a népet és megjövendölte, hogy ha meg nem térnek a gonoszság útjairól, Isten súlyos büntetése következik rájuk. Mindazt, amit Isten üzent a népnek, megírta egy könyvben, felolvastatta a nép előtt a templomban, de a főemberek és a király nem fogadták meg Isten szavait. A könyvet elégették, Jeremiást pedig börtönbe vetették. Azt hitték, hogy ezzel kikerülhetik Isten büntetését. A jövendölések azonban egymás után mind bekövetkeztek. A babilóniai király elfoglalta az országot, megostromolta Jeruzsálemet, bevette és felégette, a népet pedig fogságba hurcolta. Hetven évig volt a nép a babilóniai fogságban.

2. Jeremiásnak a babilóniai király választást engedett, hogy a fogságba menő néppel akar-e menni, vagy otthon marad a szegényekkel és öregekkel? Jeremiás az otthon maradtak vigasztalását választotta. Tovább hirdette az igaz Istent és megjövendölte, hogy Isten nemcsak a gonoszságot bünteti, hanem kegyelmes a megtérőkhöz és az igazakhoz és újabb szövetséget köt majd a néppel. Ezt Jeremiás így jövendölte: „Azt mondja az Úr: Ime, eljönnek a napok és új szövetséget kötök Izráel és Júda házával. Törvényemet az ő szívükbe írom be, Istenük leszek és ők népemé lesznek. Mindnyájan megismernek engem, mert megbocsátom az ő bűneiket és vétkeikről többé meg nem emlékezem.“

Néha úgy tetszik nekünk:
Elhagyott jó Istenünk.
De szívemben él a hit:
Végre mégis megsegít.

Máról amit elhalaszt,
Jobb időkre hagyja azt;
Hol a szükség legnagyobb,
Segedelmét ott kapod.

(Dallam: Szívem keserűségét. Ker. Énekeskönyv 372.)

Karácsonyi ének.

Mennyből jöven az angyalok,
Tőlük hallák a pásztorok,
Hogy egy kis gyermek született,
Amint nektek ígértetett.

Áldott Dávidnak városa,
Melynek alacsony jászola
Rejtegeti Isten Fiát,
Ki néktek üdvösséget ad.

Ezen méltán örüljétek,
Istennel egygé lettetek;
A gyermek, ki ma született,
Ti testetek, ti véretek.

Mit árthat a bűn és halál:
Mellettetek az Isten áll.
Maga Krisztus küzd értetek,
Isten Fia van veletek.

Ő nem hagy el, ne féljétek,
Csak benne bízzék szívetek;
Ellenségtek akármí sok,
Nem léssen semmi károtok.

Nem marad el a győzelem,
Végül a tietek leszen.
Azért Istennek zengjétek
Örök hálát, dicséretet.

(Dallama: Mennyből jövök most hozzátok. Ker. Énekeskönyv 132.

Dr. Luther Márton.)

Szeretem Jézust!

Betlehemben, a jászolban
Egy kis gyermek mosolyog.
Vigyáznak rá fényesszárnyú,
Fényesarcú angyalok.
Pásztorokra, napkeleti
Bölcsekre, nézd, hogy nevet!
Kis szívéből mindenkire
Sugárzik a szeretet.

Hogyha ott állnék előtted,
Rám nevetnél, jól tudom,
Mert én is nagyon szeretlek
Téged, drága Jézusom.
Te értem is földre jöttél
S ma is szeretsz engemet:
Kérlek szépen, adj nekem is,
Boldog, tiszta életet.

Kemény Lajos.

13. Keresztelő János.

(Máté evangéliuma 3. fejezet.)

Keresztelő János Jézus idejében élt és azt mondotta magáról: „Én kiáltó szó vagyok a pusztában és egyengetem az Úr ösvényét.“ Ruhája teveszőrből, derekának öve bőrből készült, eledele sáska és erdei méz volt. Júdea országában tanított: „Térjétek meg, mert elközelített a mennyeknek országa.“ Sokan kimentek hozzá, hogy megkeresztelje őket. Így prédikált nekik:

„Teremjete megteréshez illő gyümölcsöket!“ Miután bűneiket megvallották, János megkeresztelte őket, mondván: „Én vízzel keresztellek titeket megtérésre, de aki utánam jő, Szentlélekkel keresztel majd titeket.“ Jézus is elment Jánoshoz Galileából, hogy az őt megkeresztelje. János így szólt hozzá: „Nekem kellene általad megkeresztelkednem és te jössz énhozzám?“ Jézus azonban így felelt: „Úgy illik, hogy minden igazságot betöltsük.“ Midőn Jézus kijött a Jordán vizéből, íme megnyilatkoznak az egek néki és látta az Istennek Lelkét, mint a galambot leszállani. És szózat hallatszott az égből, mely ezt mondotta: „Ez az én kedves fiam, akiben gyönyörködöm.“

Jézus később azt mondotta Keresztelő Jánosról, hogy a legnagyobb a próféták közül és mégis legkisebb a mennyek országában. Ő is sokat szenvedett Isten igazságaért. Mikor Heródes fejedelemnek is szemébe mondotta bűneit, a fejedelem börtönbe vetette és később lefejeztette.

Jézus maga büntelen volt. A keresztséget csak a világ bűnéért vette fel. Keresztelő János is azt mondotta róla: „Íme, az Istennek ama Báránya, aki elveszi a világ bűneit!“ (János evangéliuma 1, 29.)

Krisztus, ártatlan Bárány,
Ki miértünk megholtál,
A keresztfá oltárán
Nagy engedelmes voltál.

Viselvén bűneinket,
Megváltottál minket.
Irgalmazz nekünk
Óh Jézus, óh Jézus!

(Saját dallamára. Keresztyén Énekeskönyv. 174.)

14. Jézus megkísértése.

(Máté evangéliuma 4. fejezet.)

Jézust a Lélek a pusztába vitte, ahol negyvennap és negyven éjjel böjtölt. Mikor megéhezett, a kísértő megjelent s mondá: „Ha Isten fia vagy, parancsold, hogy e kövek kenyérré legyenek.“ Jézus ezt felelte: „Meg van írva: nemcsak kenyérral él az ember, hanem Isten igéjével is.“ Ekkor a kísértő Jézust a szent városba vitte, a templom tetejére s mondá neki: „Ha Isten fia

vagy, bocsátkozzál innét alá, mert meg van írva, hogy az ő angyalainak parancsol tefelőled és ők kezökben hordoznak téged, hogy meg ne üssed lábadat a kőbe.“ Jézus így felelt: „Ismét

meg van írva: Ne kísérsd a te Uradat, Istenedet.“ Azután a kísértő egy igen magas hegyre vitte őt, megmutatta néki e világ minden országát s azok dicsőségét s mondotta: „Mindezeket néked adom, ha leborulva imádsz engem.“ Jézus így felelt: „Eredj el Sátán, mert meg van írva: A te Uradat Istenedet imádd és csak neki szolgálj.“ Akkor a kísértő elhagyta Jézust s Isten angyalai jöttek hozzá és szolgáltak néki.

Az ördög Isten iránti engedetlenségre csábította Jézust. Ezzel igye-

kezett meghiusítani megváltói munkáját. Jézus azonban „megalázta magát, engedelmes lévén haláláig, még pedig a keresztfának haláláig.“ (Filippi levél 2, 8.)

Üdvözítöm, szerelmed által
Emeld magadhoz lelkemet.
Ha vonz a bűn s csábít szavával,
Segélj győznöm magam felett.
Tenélküled harcom nehéz,
Segíts, segíts, óh égi kéz.

Taníts e földön szentül élni,
Istentől küldött Mesterem,
Embert szeretni, Istent félni,
Hogy életem boldog legyen.
Ki Istent fél, embert szeret,
Boldog az mindenek felett.

15. A nagy halfogás.

(Máté ev. 4. és Lukács ev. 5. fejezet.)

Egyszer a galileai tengerparton annyi ember jött Jézust hallgatni, hogy Jézus hajóra szállt s onnan tanította a népet. Később azt mondta Péternek: „Evezz a mélyre s vessétek ki a hálót.“ Péter így felelt: „Mester, egész éjjel hiába fáradtunk, mégsem fogtunk semmit, de a te parancsolatodra levetem a hálót.“ És annyi halat fogtak, hogy a háló szakadozni kezdett, segítséget kellett hívniok s mindkét hajó úgy megtelt halakkal, hogy majdnem elmerült. Péter ekkor Jézus elé borult e szavakkal: „Eredj el tőlem Uram, mert én bűnös ember vagyok.“ Épp így elfogta e csoda láttára a félelem a többi hármat is. Jézus azonban így felelt: „Ne féljete! Kövessetek engem és ezentúl embereket halásztok majd.“ Ettől kezdve Péter és András, Jakab és János, a két testvérpár, Jézus tanítványai lettek s később csakugyan sok embert tettek Jézus hívévé.

„Ha megmaradtok az én beszédemben, bizonyjal az én tanítványaim vagytok.“ (János ev. 8, 31.)

Jézus mondja: óh keresztyének,
Engem híven kövessetek,
Engedjete az én igémnek,

E világra ne nézzete.
Keresztem felvállaljátok,
Magatok megtagadjátok.

(Dallam: Ki dolgát csak Istenre hagyja. Ker. Énekeskönyv 430.)

16. A tanítványok.

Jézus tizenkét tanítványt vett maga mellé, mint ahogy Izrael népe is 12 törzsből állt. Péter volt az első, utána jött András; Jakab, János, Fülöp, Bertalan és Tamás; Máté, Jakab, Simon, Taddeus és Júdás; így nevezi őket sorban a Szentírás. A tanítványok mindenütt követték Jézust s hallgatták tanítását. Jézus így szólt tanítványaihoz: „Ti vagytok a világ világossága. Úgy fényljék a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket s dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat. Legyetek tökéletesek, mint a ti mennyei Atyátok tökéletes.“

Ez a 12 tanítvány volt az első keresztyén gyülekezet.

Jézus, hűséges tanítónk,
Oktass, hogy ismerhessünk
S téged, kegyes boldogítónk

Tiszta szívből szeressünk,
Mert kik setétségben jártunk,
Benned napfényre találtunk.

(Dallama: Uram, rosszul cselekedtem. Ker. Énekeskönyv 170.)

Hithűség.

Száll szívemből tiszta hála hozzád, áldott Istenem.
Rád tekintek, jó Atyámra; maradj mindig énvelem.
Gyermekévek gyorsan szálltak, már ifjúkor int felém,
Könnyen vihet délibábnak, hogyha nem lesz hű vezér.

A világba félve lépek: mi lesz velem, nem tudom.
Adjad mellém hű vezérnek eszményképem: Jézusom.
Őt követve bizton járok, bármerre visz életem,
Legyőzöm a gonoszságot, hogyha harcra kél velem.

Im most újra szent ígéret tölti meg a lelkemet:
Nem szegem meg a hűséget, melyet hozzád érezek.
Én ígérem: jó Atyámhoz lankadatlan hű vagyok,
Óh ígérd meg, jó Atyám, hogy gyermeked maradhatok.

Itt a földön küzd az ember, élte folyton változik.
Hogy céloamat hűn kövessem, légy erőm te, tiszta hit.
Míg az életútra lépek, csak egy vágyat érezek:
Segíts jó Atyám, hogy éljek igaz, tiszta életet!

(Kemény Lajos.)

17. Példázat a magvetőről.

(Máté evangéliuma 13. fejezet.)

Jézus legtöbbször példázatokban tanította a népet. Egyszer így tanított: Kiment a magvető vetni. És amint vetett, némely mag az útfélre esett, jöttek a madarak és elkapkodták. Más a köves helyre esett, ahol kevés volt a földje, nem is volt elég mélyen a gyökere, hamar kikelt, de mikor a nap megsütötte, ki is száradt. Némely tövis közé esett s ahogy a tövis megnőtt, elfojtotta. De amelyik jó földbe esett, az termett némelyik százannyit, némelyik hatvanannyit, némelyik harmincannyit.

A mag az Isten beszéde. — „Az igének pedig megtartói legyetek és ne csak hallgatói.“ (Jakab levele 1, 22.)

Boldog, aki hallgatja
S megtartja, Uram, beszéded,
Oh nyujts áldások Atyja,

Erre nekünk segítséget,
Hogy hallott igéd jobbitson,
Kétségünkben bátorítson.

(Dallama: Kegyes Jézus, itt vagyunk. Ker. Énekeskönyv 298. *Kis Jánostól.*)

18. Példázat a konkolyról.

(Máté evangéliuma 13. fejezet.)

Hasonló a mennyek országa az emberhez, ki a földbe jó magot vetett. De eljött éjjel az ő ellensége és konkolyt szórt a gabona közé. Amikor a gabona megnőtt, meglátszott a konkoly is. A szolgák mondták a gazdának: „Uram, nem tiszta magot vetettél-e, honnét van azért a konkoly?“ Felelt a gazda: „Valamelyik ellenségem tette ezt!“ A szolgák pedig mondták: „Akarod-e, hogy elmenjünk és összeszedjük a konkolyt?“ Ő azt felelte: „Nem, mert összeszedvén a konkolyt, vele a gabonát is kiszaggatjátok. Engedjétek, hogy mind a kettő növekedjék együtt az aratásig. Aratás idején majd meghagyom az aratóknak: szedjétek először össze a konkolyt és kössétek kékébe, hogy megégessétek, a gabonát pedig takarítsátok a csűrömbé.“

A gonosz és igaz emberek összekeveredve élnek a földön. De eljön az ítélet napja, midőn Isten különválasztja őket és „a gonoszok elmennek örök gyöttelembre, az igazak pedig örök életre.“ (Máté 25, 46.)

Bizony meglészen az idő,
Hogy eljön Isten fia.
A jókat, gonoszokat ő
Nagy ítéletre hívja.
Akkor minden lélek remeg,
A földet tűz emészti meg,
Miként szent könyvünk írja.

Majd olvassák az angyalok,
Kinyitván a könyveket,
Amit kicsinyek és nagyok
E földön elkövettek,
Ott mindenek újra hallják
És bűnbánattal megvallják,
Amit már elfeledtek.

(Saját dallamára. Ker. Énekeskönyv 586.)

19. Példázat a mustármagról.

(Máté evangéliuma 13. fejezet.)

Hasonló a mennyek országa a mustármaghoz, melyet az ember elvet a mezőben. Jóllehet minden magnál kisebb, mégis mikor felnő, a füvek között a legnagyobb lesz. Végre akkora fa lesz belőle, hogy az égi madarak rászállanak és fészket raknak ágain.

Isten országa egykor betölt mindeneket. „Jöjjön el a te országod!” (Máté 6, 10.)

Terjeszd e földön, Jézus, országodat
Hadd érezhesse néped jószágodat,
Hitetlenek is hogy megismerjenek
És tiszteljenek.

(Dallam: Krisztus Urunknak áldott születésén. Ker. Énekeskönyv 267.)

20. A talentumok.

(Máté ev. 25. fejezet.)

Jézus példázatban tanított arról, hogy *Istentől kapott minden ajándékainkkal hűségesen kell sáfárkodnunk, mert róluk számadással tartozunk.*

Egy ember messze útra indult és vagyonát kiosztotta szolgálói között. Egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak egyet, kinek-kinek képessége szerint. Mikor hosszú idő után hazajött, számadást kívánt szolgálitól. Az első így szólt: „Uram, te öt talentumot adtál nekem, íme én öt másikat nyertem rajta.“ Ura így felelt: „Jól van, jó és hű szolgám, hű voltál a kevésen, többre bízlak ezután, menj be a te uradnak örömébe!“ A második így szólt: „Uram, te két talentumot adtál nekem, íme én másik kettőt nyertem rajta.“ Ura ennek is azt felelte: „Jól van, jó és hű szolgám, hű voltál a kevésen, többre bízlak ezután, menj be a te uradnak örömébe.“ Ekkor jött a harmadik, aki egy talentumot kapott és így szólt: „Uram, én tudtam, hogy te kegyetlen ember vagy, ott is aratsz, ahol nem

vetettél, féltem tőled, elástam a talentumot, hogy el ne vesszen, itt van, meg van, ami a tiéd.“ Ennek az ő ura így felelt: „Gonosz és rest szolga vagy, el kellett volna helyezned az én pénzemet a pénzváltóknál és én akkor nyereséggel kaptam volna vissza. Vegyétek el azért tőle a talentumot és adjátok annak, akinek tíz talentuma van. Mert akinek van, annak adatik, akinek nincsen, attól az is elvétetik, amije van. Ezt a haszontalan szolgát pedig vessétek a külső sötétségre, ott lesz sírás és fogcsikorgatás.“

Gyorsan folyó időmet
Az Úr nem adta hiában,
De azért, hogy erőmet
Gyakoroljam jó munkában.
Hogy, mint drága vagyonnal,
Éljek vele haszonnal.

Uram, minden mnukámat,
Add, kedvedre folytathassam,
Hogy e földi pályámat
Elvégezvén, elmondhassam:
Időm hasznosan tele,
Mint bölcs, úgy éltem vele.

(Dallama: Jézus és bizodalمام. Ker. Énekeskönyv 453. Kiss János püspök.)

21. A tékozló fiú.

(Lukács ev. 15. fejezet.)

Egy embernek két fia volt. Az ifjabbik kikérte az örökségből a maga részét, összeszedte mindenét, messze földre ment és ott eltékozolta az egészét. Ekkor nagy éhség támadt abban a tartományban és ő is éhezett. Szolgálatba állt, disznópásztor lett belőle és sokszor még a disznók ételét is megette volna, de azt sem adta oda néki senki. Magába tért és arra gondolt, hogy otthon atyjának mennyi bérese van s az mind bővölködik kenyérben, ő pedig éhen hal meg. Elhatározta, hogy hazamegy s ezt mondja: Atyám, vétkeztem az ég ellen és te ellened, nem vagyok méltó arra, hogy fiadnak hívj, fogadj be béreseid közé. Felkelt ezért és elment atyjához. Atyja még távolról meglátta őt, megszánta, eléjefutott és megcsókolta. A fiú pedig csakugyan így szólt hozzá: „Atyám! Vétkeztem az ég ellen és te ellened, nem vagyok méltó arra, hogy fiadnak neveztessem, fogadj meg béreseid közé.“ Atyja ekkor így szólt a szolgálknak: „Öltöztessétek bele legszebb ruhámba, adjatok gyűrűt az ujjára és sarut a lábaira, azután öljétek meg a hízott tulkot és vigadjunk, mert a fiam meghalt, de feltámadott, elveszett, de megtaláltatott.“

A nagyobbik fiú a mezőről jött hazafelé, hallotta a vigadózást s egyet a szolgák közül megkérdezett, hogy mi történik ott. Mikor megtudta, megharagudott és nem akart bemenni. Atyja kérlette őt, de azt felelte: „Annyi esztendőtlől fogva szolgállok néked, soha parancsolatodat nem szegtem meg, mégsem adtál egy kecskefiat sem, hogy barátaimmal vigadjak; a te fiadnak pedig, aki mindenét eltékozolta, megöletted a hízott tulkot.“ Az atya erre így válaszolt: „Fiam, te mindenkor velem vagy, mindenem a tied, Neked is vigadni és örülni kell, hogy a te testvéred meghalt, de feltámadott, elveszett, de megtaláltatott.“

Isten vár és szeret. Szíve örömmel megnyílik a megtérő bűnös előtt. Jézus mondotta: „Zörgessetek és megnyitattik néktek.“ (Máté 7, 7.)

Teljes minden életben
Naponként vétkeztem.
Furdal a vád szívemben,
Hogy gonoszúl éltem.
Jaj nekem! Istenem,
Nagy haragod szállt rám,
Bűneimért méltán.

Ne légy szívem kétséges
Isten kegyelméről,
Mert Krisztus elégséges
Drága érdeméből.
Bátorít, így szólít:
Jőjjetek mindnyájan
Hozzám bízva, bátran.

(Saját dallamára: Ker. Énekeskönyv 335. *Torkos Andrástól.*)

Munka és szeretet.

Látom az apámat, az édesanyámat:
Egész nap dolgozik, egész nap csak fárad.
Látom, csak az lehet boldog életébe',
Kinek szeretet és munka vezére.
Aki szeretetét munkával mutatja,
Azt megáldja Isten, mindnyájunknak Atyja.
Ő az égi erő, Ő az égi jószág,
Emberé a munka, Istené az áldás.

Isten fényes napja fenn a magas égen
Munka és szeretet példaképe nékem.
Mint az Isten szíve nevet a világra,

Munka és szeretet van felírva rája.
 Reggel megjelenik pontosan az égen,
 Egész nap világít, éltet melegével.
 Mindig munkálkodni, — így mehetsz előre,
 Mindenkit szeretni, — ezt tanulom tőle.

(Kemény Lajos.)

22. A királyi mennyegző.

(Máté ev. 22. fejezet.)

Hasonló a mennyek országa a királyhoz, ki az ő fiának mennyegzőt szerzett. Elküldötte szolgálait, hogy hívják meg a hivatalosokat, de azok nem akartak jönni. Újra más szolgálakat küldött azzal az üzenettel, hogy már kész minden, jöjjenek. Sokan azonban rájuk sem hallgattak, elmentek a maguk dolga után, a többiek pedig a király szolgálait ütötték, verték, meg is ölték. Erre a király igen megharagudott, elküldte seregét, kivégeztette a gyilkosokat, felperzselte városukat. Azután mondá szolgálainak: „A mennyegző ugyan készen van, de méltatlanok rá a hivatalosak, menjetek hát ki a keresztutakra és akit csak találtok, hívjátok be.“ És a szolgálak, akit csak találtak, jókat is, meg gonoszakat is, mind behozták és a ház megtelt vendégekkel. Mikor aztán a király bement a vendégek közé, észrevett ott egy embert mennyegzői ruha nélkül. És mondá néki: „Barátom, mi módon jöttél ide?“ Az pedig hallgatott. Erre odaszólt a király a szolgálaknak: „Kötözzétek meg lábát és kezét és vessétek a külső sötétségre; ott lesz sírás és fogcsikorgatás. Mert sokan vannak a hivatalosak, de kevesen a választottak.“

Engedelmeskedjünk Isten hívó szavának.

Jer, örvendjünk keresztyének,	Én áldom jó Istenemet,
Jer, énekeljünk vígan.	Ki megkönyörült rajtam
Gyülekezzünk ifjak, vének,	S megengedte, hogy fejemet
Az Úr szent hajlékiban.	Hú kebelére hajtsam.
Ki atyai szeretetből	Atyai szívét mutatá
Megváltott veszedelmünkből,	S megmentésemre azt adá,
Dicsérjük háladással.	Mi néki legdrágább volt.

(Dallama: Dicsőség mennyben Istennek. Ker. Énekesk. 351. *Luther Márton*tól.)

23. A samáriai asszony.

(János ev. 4. fejezet.)

Jézus Galileába ment. Samáriának Sikár nevű városánál leült a városon kívül levő kútnál, míg tanítványai eledelért a városba mentek. Egy samáriai asszony jött a kúthoz és Jézus vizet kért tőle. Az asszony így szólt: „Mi módon kérhetsz te zsidó létedre italt éntőlem?” Mert a zsidók haragban voltak a samáriabeliekkel. Jézus így felelt: „Ha te tudnád Isten ajándékát és hogy ki kér tőled vizet: te kértél volna őtőle és adott volna néked élő vizet.” Mondotta az asszony: „Uram, nincs mivel merítened, a kút pedig igen mély; hol vennéd tehát azt az élő vizet?” Jézus így felelt: „Aki e vízből iszik, ismét megszomjúhozik, aki pedig iszik abból a vízből, melyet én adok neki, meg nem szomjúhozik soha, hanem az a víz őbenne örök életre buzgó víz forrása lesz.” Ekkor az asszony így szólt: „Uram, adjad nékem ezt a vizet, hogy meg ne szomjuhozzam és ne jöjjek ide meríteni.”

Mikor tovább is beszélgettek, mondá az asszony: „Hol kell az Istent imádni? Mert a mi atyáink ezen a hegyen imádták, ti pedig azt mondjátok, hogy Jeruzsálemben van az a hely, hol Istent imádni kell.” Jézus így felelt: „Eljő az óra, melyben sem e hegyen, sem Jeruzsálemben nem imádjátok az Atyát. Az Isten lélek és akik őt imádják, szükség, hogy lélekben és igazságban imádják.” Majd így szólt az asszony: „Tudom, hogy a Messiás eljön, kit Krisztusnak mondanak és mindenekre megtanít minket.” Mondá neki Jézus: „Én vagyok az, aki veled beszélek.”

Eközben megérkeztek a tanítványok. Az asszony vedrét is ott felejtette, úgy sietett a városba és elmondotta, amit hallott. A samaritánusok kimentek Jézushoz, kérék őt, hogy maradjon náluk és ott maradt két napig. Sokan hittek Jézusban az ő beszédéért s azt mondták az asszonynak: „Immár nem a te beszédedért hiszünk, mert mi magunk hallottuk és tudjuk, hogy ez bizony a világ Üdvözítője, a Krisztus.”

Jézus az örökélet forrása. Jézus mondja: „Én a szomjazónak adok az élet vizének forrásából ingyen.” (Jelenések k. 21, 6.)

Isteni evangéliom,
Te magas égi hatalom,
Te hirdetsz bűnbocsánatot,
Szívemet te vígasztalod.

Isteni evangéliom,
Te légy vezérem utamon.
Én ismerem hatalmadat,
Áldott legyen minden szavad!

(Dallam: Uram Jézus fordulj hozzánk. Ker. Énekesk. 296. Szász Károlytól.)

24. Az irgalmatlan szolga.

(Máté ev. 18. fejezet.)

Hasonló a mennyek országa a királyhoz, aki szolgálóival számot akart vetni. Az egyik szolgának tízezer talentomról kellett elszámolni. Minthogy fizetni nem tudott, ura megparancsolta, hogy adják el őt, feleségét, meg gyermekeit és minden vagyonát, hogy kifizesse tartozását. Ekkor térdreborult a szolga, mondván: „Légy türelemmel, mindent megfizetek.“ Megkönyörült az úr a szolgán, elengedte egész adósságát és elbocsátotta. Amint ez a szolga kiment, találkozott egyik társával, aki száz dénárral volt adósa: megragadta azt és fojtogatni kezdte, mondván: „Fizesd meg, amivel tartozol.“ A szolga térdre esve könyörgött: „Légy türelemmel, mindent megfizetek!“ De az tömlöcbe vetette őt, míg adósságát meg nem adta.

Látták ezt a többiek, igen megszorodtak s elmondták uruknak az egész dolgot. Ekkor az úr előhívatta őt és mondá neki: „Gonosz szolga, minden tartozásodat elengedtem, mert könyörögtél. Nem kellett volna-e neked is könyörülnöd szolgatársadon?“ És ura nagy haragjában a hóhérok kezébe adta, míg meg nem fizette minden tartozását. Mondá Jézus a példabeszédet hallgatóknak: „Így tesz majd veletek az én mennyei atyám is, ha ki-ki szíve szerint meg nem bocsátja atyafiának vétkeit.“

„Bocsásd meg a mi vétkeinket, miképen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek.“ — Jézus mondotta: „Baldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek.“ (Máté 5, 7.)

Keresztyén vagy, mondod, mert Krisztus neve rajtad
S a menny s föld Istenét Uradnak vallja ajkad;
De Istent Uradnak hiába nevezed,
Ha parancsolatját egyszersmind nem teszed.

De amíg szívedet a testnek indulatja,
Kevélység, irigység, harag és önzés lakja,
És nem a szeretet, mely kész a jótétre:
Addig nem vagy méltó a keresztyén névre.

(Dallama: Jer dicsérjük Istent. Ker. Énekesk. 434. *Arndt Jánostól.*)

25. A farizeus és publikánus.

(Lukács ev. 18. fejezet.)

Jézus mondotta ezt a példázatot. Két ember ment a templomba imádkozni. Az egyik farizeus volt, a másik vámszedő. A farizeus előre ment a templomban és így imádkozott: „Isten hálát adok neked, hogy nem vagyok olyan, mint más emberek, ragadozó, hamis és gonosztevő, vagy mint ez a vámszedő is. Böjtölök egy héten kétszer és megadom a tizedrészt minden vagyonomból.“ A vámszedő pedig hátul maradt a templomban, szemét az égre fel sem merte emelni, hanem mellét verve így imádkozott: „Isten, légy irgalmas nekem, bűnösnek.“

Jézus így fejezte be ezt a példázatot: „Bizony mondom néktek, ez megigazulva tért vissza az ő házába, mert aki magát felmagasztalja, megaláztatik, aki pedig magát megalázza, felmagasztaltatik.“

Alázatosan borulok eléd,	S. bűnbánat könnyével megmosom,
Kiöntöm szívem titkos belsejét	Óh térj be hozzám, édes Jézusom!

Isten előtt nincs mivel dicsekednünk. Előtte mindnyájan irgalomra szorulunk. Jézus mondotta: „Boldogok a lelki szegények: mert övék a mennyek országa.“ (Máté 5, 3.)

(Dallama: Előtted állok... Ker. Énekeskönyv 128. *Sántha Károlytól.*)

26. A gazdag és Lázár.

(Lukács ev. 16. fejezet.)

Volt egyszer egy gazdag ember, aki bíbor- és bársonyruhában járt s nap-nap után vígan lakomázott. A szegény Lázár sebekkel tele feküdt ajtaja előtt, sebeit az ebek nyalogatták, s legalább a gazdag ember asztaláról lehulló morzsákkal szeretett volna jóllakni, de abból sem adtak neki.

Meghalt a koldus s az angyalok Ábrahám kebelébe vitték. Meghalt a gazdag is és a pokolba jutott. Mikor a pokolban kínlódva feltekintett s meglátta Lázárt Ábrahámnál, felkiáltott: „Atyám, Ábrahám, könyörülj rajtam és küldd ide Lázárt, hogy mártsa ujját a vízbe és hűsítse meg velem nyelvemet, mert igen gyötrődöm a lángban.“ Ábrahám azonban mondá: „Fiam, te végigélvezted életedet, Lázár pedig végigszenvedte: most itt övé a vigasz, tiéd a gyötrelem. S köztünk s köztetek nagy közbevetés van, innét oda átmenni s tőletek hozzánk átjönni nem lehet.“ Erre a gazdag válaszolt: „Kérlek, küldd el hát Lázárt atyám házába, őt testvéremhez bizonyosággal, hogy mi történt velem, nehogy ők is e gyötrelem helyére kerüljenek.“ Mondá Ábrahám: „Van Mózesük, vannak prófétáik, hallgassák azokat.“ Ez tovább kérte: „Talán ha a halottak közül megy valaki hozzájuk, megtérnek.“ Ő azonban mondá néki: „Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, annak sem hisznek, ha a halottak közül támad fel valaki.“

A Szentírás mindenre megtanít, ami a földön boldogságra, a mennyben üdvösségre vezet. Jézus mondotta: „Én vagyok az út, az igazság és az élet.“ (Jézus ev. 14, 6.)

Uram, hiszem, remélem,
Hogy eljövend napod,
Midőn a földön, égen
Végigzeng szózatod.
Meghallja azt az élő,
Síróból a holt kikél
És mindenek hitéről
Bírói szód ítélt.

A hívek kisdéd nyája
Örömmel megy eléd,
Tőled remélve, várva
Örök, szebb életét.
S kik itt neved dicsérik,
Örökéletre nékik
Részük nem lesz halál:
Hajlékod nyitva áll.

(Dallama: Szívem szerint kívánom. Ker. Énekesk. 591. *Perlaky Dávidtól.*)

27. A szegény asszony két fillére.

(Márk ev. 12. fejezet.)

Egyszer Jézus a templomban leült a persellyel szemben és figyelte, hogy a templomi sokaság hogyan tesz a perselybe pénzt. Látta, hogy sok gazdag ember sokat adott. Meglátott egy szegény özvegyasszonyt is, aki két fillért vetett a perselybe.

Ekkor Jézus magához szólította tanítványait és ezt mondta nekik: „Látjátok, ez a szegény özvegyasszony csak két fillért adott, de bizony mondom néktek, hogy mégis többet adott, mint a többiek összesen. Mert a gazdagok az ő fölöslegükből adtak az Isten templomának perselyébe, ez pedig az ő szegénységéből minden vagyonát, amije csak volt, mind odaadta.“

„A jókedvű adakozót szereti az Isten.“ (II. Korintusi levél 9, 7.)

Hagyjad a jó Istenre
Minden te útadat!
Ha bánt szíved keserve,
Ő néked nyugtot ad.
Ki az eget hordozza
S oszlat felhőt, szelet:
Napját rád is felhozza,
Atyád ő, áld s szeret.

Az Úrra bizzad dolgod
S könnyebbül a teher.
Ezer baj közt is boldog,
Aki nem csügged el.
Minek a gond, a bánat,
Mit gyötröd lelkedet?
Az Istent kérd, imádjad
S megnyered ügyedet.

(Dallama: Szívem szerint kívánom. Ker. Énekeskönyv 370.)

28. A gazdag ifjú.

(Márk ev. 10. fejezet.)

Egyszer egy ifjú ember azt kérdezte Jézustól: „Mit tegyek, hogy az örök életet elnyerhessem?“ Jézus azt felelte: „Ismered Isten parancsolatait, tartsd meg azokat és üdvözülsz.“ Mondá neki az ifjú: „Mester mindezeket ifjúságomtól fogva megtartottam.“ Jézus pedig rátekintvén, megkedvelte őt és ezt mondotta: „Még egy fogyatkozásod van. Ha tökéletes akarsz lenni, add el minden vagyonodat és add a szegényeknek. Kincsed lesz akkor a mennyben. Azután jöjj és kövess engem.“ Az pedig elszomorodott ezen a beszéden és elment búsan, mert sok jószága volt.

Jézus ekkor így szólt tanítványaihoz: „Milyen nehezen mennek be a gazdagok az Isten országába! Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bejutni Isten országába.“ A tanítványok igen csodálkoztak és azt kérdezték: „Kicsoda üdvözülhet tehát?“ Jézus így felelt: „Embereknél ez lehetetlen, de Istennél minden lehetséges.“

Péter ekkor így szólt Jézushoz: „Ime, mi elhagytunk mindent és követtünk téged, mi lesz hát mivélünk?“ Jézus ezt felelte: „Bizony mondom, hogy akik követnek engem és elhagyják mindenüket énérétem és az evangéliumért, száz annyit kapnak helyettük e világon, a jövő világon pedig örök életet. Mert sok elsőből lesznek utolsók és sok utolsóból elsők.“

Jézus mondotta a hegyi beszédben: „Gyűjtsetek magatoknak kincseket a mennyben, ahol sem rozsda, sem a moly meg nem emésztí és ahol a tolvajok ki nem ássák és el nem lopják. Mert ahol van a ti kincsetek, ott van a ti szívetek is.“ (Máté ev. 6, 20—21.)

Isten, szívem néked adom
Kedves ajándokul.
Ezt kívánod tőlem, tudom,
Fogadd sajátodul.

A megtérésre Jézusom,
Kérlek, te adj erőt,
Hogy megállhassak egykoron,
Uram, színed előtt.

(Dallama: A nap immár elenyészett. Ker. Énekeskönyv 431.)

29. Mária és Márta

(Lukács ev. 10. fejezet.)

Jézus bement Bethániába egy Márta nevű asszony házához. Annak volt egy Mária nevű testvére is, aki odaült Jézus lábához és hallgatta beszédét. Mártát pedig a vendéglátás gondja foglalta el. Egyszer csak bejött és mondá: „Nem bánt téged, hogy az én testvérem a ház dolgát egymagamra hagyja? Ugyan mondd neki, segítsen!“ Jézus pedig így felelt: „Márta, Márta, nagyon gondos és fáradhatatlan vagy, de egy a szükséges dolog: Mária a jobb részt választotta, azt nem veszik el tőle.“

Jézus mondotta: „A beszédek, amelyeket én szólok néktek, lélek és élet.“ (János ev. 6, 63.)

Oh egy a szükséges dolog!
Add Uram, megértenem.
Minden más, akár mint ragyog,
Nem ér annyit énnekem.
Égiekre törekedni.
Isten tetszését megnyerni,
Csak ez, ami szükséges,
Ez, ami üdvösséges.

Mária is élő hittel
Ím a jobb részt választá,
Midőn áhítatos szívvel
A Megváltót hallgatá.
Egész lelke rajta csüngött,
Benne talált békét, üdvöt,
S míg ott lábainál ült,
Istenével egyesült.

(Dallama: Te világ szép ékessége. Ker. Énekeskönyv 432.)

30. Jézus lecsendesíti a tengert.

(Máté ev. 8. fejezet.)

Egyszer Jézus tanítványaival hajóra szállt a galileai tengeren. Nagy vihar támadt s a hullámok elborították a hajót. Jézus pedig aludt. Odamentek hozzá tanítványai és felköltötték: „Uram segíts, mert elveszünk.“ Jézus így szólt: „Mit féltetek, ti kicsinyhitűek?“ Azután felkelt, megdorgálta a szelet és tengert és nagy csendesség lett. Az emberek pedig álmélkodva mondták: „Kicsoda ez, hogy a szél is, a tenger is engedelmeskednek néki?“

Jézus mondotta: „Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön.“ (Máté ev. 28, 18.)

Ha Istenem velem van, ki lehet ellenem?
 Ha ő az én oltalmam, nem ér veszedelem.
 Ha Krisztus én Megváltóm, ha Istenem szeret,
 Minden veszélytől, bajtól megvédnek engemet.

(Dallama: Szívem szerint kívánom. Ker. Énekesk. 352. Gerhardt Páltól.)

31. A kapernaumi százados.

(Máté ev. 8. fejezet.)

Mikor Jézus Kapernaumba ért, egy százados jött hozzá s kérte őt, hogy gyógyítsa meg szolgáját, ki odahaza szörnyű kínokban fekszik. Jézus mondá néki: „Elmegyek és meggyógyítom.“ A százados erre így felelt: „Uram, nem vagyok én méltó arra, hogy hajlékomba lépj, hanem csak egy szót szólj és meggyógyul a szolgám. Mert én alattam is vannak katonák s ha parancsolok nekik, teljesítik.“ Jézus elcsodálkozott és oda- szólt követőinek: „Bizony mondom néktek, ilyen nagy hitet nem találtam sehol Izráelben.“ És mondá a századosnak: „Menj és legyen neked a te hited szerint.“ Meg is gyógyult a szolgája abban az órában.

Az igaz ember hitből él. — „Ne légy hitetlen, hanem hívő.“
(János ev. 20, 27.)

Hiszek benned, Istenemben,
Teljes egész életemben
S boldoggá tesz e hit engem.

Édes jó Atyámnak vallak.
Tiszta szívvel magasztallak,
Bízom benned s el nem hagylak.

Hiszek benned Jézusomban,
Krisztusomban, én Uramban.
Isten fia, légy oltalmam!

(Dallama: Óh fölséges Atya Isten. Ker. Énekesk. 361. Sántha Károlytól.)

32. A tíz bélpoklos meggyógyítása.

(Lukács ev. 17. fejezet.)

A bélpoklosság szörnyű betegség volt. Fekélyek borították el az egész testet. Senki nem tudta gyógyítani. A bélpoklos betegnek el kellett hagynia házát és családját, csak a városon kívül lakhatott, mindenki messze elkerülte, alamizsnákból élt és elhagyottan halt meg.

Jézus csodálatosan meg tudta gyógyítani ezeket a betegeket is. Mikor egyszer Jeruzsálem felé ment, az egyik falunál tíz bélpoklos férfi jött eléje, megálltak távol és így kiáltottak:

„Mester, könyörülj rajtunk!“ Jézus megszánta őket s ezt mondotta: „Menjetek el a papokhoz és mutassátok meg magatokat.“ Mert abban az időben a papok orvosok is voltak. Elment ez a tíz beteg és mire oda értek, fekélyeik meggyógyultak. Közülük egy örvendezve visszatért, dicsőítette az Istent és Jézus előtt arccal a földre borulva hálálkodott néki. Ez az egy pedig Samária-beli volt. Jézus ekkor azt kérdezte: „Nem tízen tisztultak-e meg betegségükből? Hol a többi kilenc? Csak ez az idegen ember ad dicsőséget az Istennek?“ És így szólt a meggyógyult emberhez: „Kelj fel és menj el, a te hited téged megtartott.“

„Aldjad én lelkem az Urat és el ne feledkezzél semmi jó-téteményéről.“ (103. zsoltár 2.)

Óh, hogy adhassak hálákat
Néked édes Jézusom,
Én megváltó Krisztusom,

Ki a halál kapujából
Kihoztál, segítségem,
Jézus, én reménységem!

(Dallama: Óh én bűnös... Ker. Énekesk. 411. *Petrőczy Kata Szidóniától.*)

33. Jézus szombatnapon is gyógyít.

(Lukács ev. 6. és 14. fejezet. János ev. 5. fejezet.)

1. A zsidók törvénye szerint szombatnapon semmit nem szabad dolgozni. Jézust többször azzal vádolták ellenségei, hogy a szombatnapi törvényt nem tartja meg, mert betegeket gyógyít. Egyszer egy száradtkezű, máskor egy vízkórságban szenvedő embert állítottak Jézus elé és figyelték, hogy szombatnapon meggyógyítja-e? Jézus azt kérdezte: „Ki az közületek, aki szamarát vagy ökrét, ha az a verembe esett, nem vonja ki abból szombatnapon? Mennyivel drágább az ember ezeknél! Szombatnapon tehát szabad jó t cselekedni.“ És meggyógyította szombaton is a betegeket.

2. Volt Jeruzsálemben egy Bethesda nevű tó, amelynek gyógyító vize volt. Időnkint a víz hirtelen megmozdult és aki ilyenkor elsőnek lépett be, meggyógyult. A tó körül öt tornác volt, ahol vakok, sánták, bénák váraakoztak a víz megmozdulására. Jézus meglátott közöttük egy 38 év óta beteget és meg-

kérdezte: „Akarsz-e meggyógyulni?“ Az így felelt: „Uram, nincs emberem, aki bevigyen engem a tóba, mikor a víz felzavarodik. Mire én odaérek, más lép be előttem.“ Mondá neki Jézus: „Kelj fel, vedd a te nyoszolyádat és járj!“ És azonnal meggyógyult a beteg. Ez is szombatnapon történt. És a zsidók megtámadták a meggyógyult beteget, hogy szombatnapon viszi a nyoszolyáját. Mikor pedig megtudták, hogy Jézus gyógyította meg és Jézus mondotta ezt neki: vedd fel a te nyoszolyádat, meg akarták ölni Jézust a szombatnap megsértése miatt. Jézus később találkozott ezzel a meggyógyított beteggel a templomban és így szólt hozzá: „Ime, meggyógyultál, többé ne vétkezzél, hogy még rosszabbul ne legyen dolgod!“

Jézus mondotta: „Az embernek Fia ura a szombatnak is.“
(Márk ev. 2, 28.)

Előtted állok, drága Jézusom,
Reád szorult én kétséges sorsom,
Én Uram, királyom és bírám
Légy szószólóm bűnösnek, tekints rám.

Szívem büntől terhes, tisztátalan,
Azért hozzád könyörgök untalan:
Fogadj be, tisztíts meg, könnyíts meg,
Lelkem orvosa, kérlek, enyhíts meg.

(Saját dallamára: Ker. Énekeskönyv 323. *Kalinka Joachimtól.*)

34. Lázár feltámasztása.

(János ev. 11. fejezet.)

A bethániai Máriának és Mártának volt egy Lázár nevű testvére, akit Jézus nagyon szeretett. Mikor Lázár beteg lett, elküldtek Jézusért, hogy jöjjön el és gyógyítsa meg. Mire Jézus Bethániába ért, Lázár már negyednapja meghalt. Márta elébe sietett Jézusnak és így szólt: „Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg az én testvérem. De most is tudom, hogy amit csak kérsz Istentől, megadja néked.“ Jézus azt felelte: „Feltámad a te testvéred. Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz

énbennem, ha meghal is él. És aki él és hisz én bennem, soha meg nem hal. Hiszed-e ezt?“ Mondá Márta: „Igen, Uram, én hiszem, hogy te vagy a Krisztus, az Isten Fia!“

Márta visszament a faluba és azt mondta Máriának: „A Mester itt van és hív téged.“ Mária Jézushoz sietett, lábaihoz borult és mondá: „Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg az én testvérem!“ És mikor Jézus látta, hogy Márta sír és vele együtt sírnak a többiek is, ő is könnyekre fakadt és azt kérdezte: „Hová tettétek őt?“ Mikor elvezették a sírhoz, mely egy kővel volt elzárva, Jézus így szólt: „Vegyétek el a követ.“ Márta azonban ezt mondta: „De Uram, immár szaga van, hiszen negyednapos.“ Jézus azt felelte: „Nem mondtam-e neked, hogy ha hiszel, meglátod az Isten dicsőségét?“

Elvették azért a követ a sírról. Jézus az égre tekintett és így imádkozott: „Hálát adok néked Atyám, hogy meghallgattál engem. Tudom, hogy mindenkor meghallgatsz engem.“ És hangosan kiáltott: „Lázár, jöjj ki!“ És Lázár kijött a sírból és Jézus visszaadta testvéreinek.

Azok közül, akik ezt látták, sokan hittek Jézusban. De a papok tanácsot tartottak, hogy elveszítsék Jézust. Azt mondták: „Jobb, hogy egy ember haljon meg a népért, minthogy az egész nép elveszen.“

„Az Úr szemei előtt drága az ő kegyeseinek halála.“ (116. zsoltár 16.)

Jézus én bizodalمام,
Örök életre vezérem,
Öbenne van nyugalmam,
Mert vele azt mind elérem,
Ami itt vigasztalhat,
Holtomban boldogíthat.

Jézus, Üdvözítőm él,
Vele együtt én is élek
Szebb hazámban, Istennél.
Mért csüggednél bágyadt lélek?
Tagjait ő nem hagyja,
Sőt mind magához vonja.

(Saját dallamára. Ker. Énekesk. 213. *Lujza Heriette* brandenburgi fejedelemsasszony.)

35 Jézus bevonul Jeruzsálembe.

(Máté ev. 21. és Lukács ev. 19. fejezet.)

Jézus három évig tanított Zsidóországban. A nép szerette és követte őt, de az írástudók és papok ellenségei voltak, mert féltették tőle hatalmukat.

Mikor közeledett a húsvét, Jézus Jeruzsálembe indult tizenkét tanítványával s útközben mondá nékik: „Immár felmegyünk Jeruzsálembe és az ember fiát a főpapok és írástudók kezébe adják és azok őt halálra ítélik, megostorozzák, meg is feszítik, de harmadnap feltámad.“ Mikor közeledtek az Olajfák hegyéhez, Jézus elküldte két tanítványát, hogy a szemközi faluból hozzanak egy szamarat. Mikor elhozták, a tanítványok ráterítették felsőruháikat és Jézust ráültették. És a nép közül sokan ruháikat az útra terítették, gallyakat is tördeltek a fákról és az útra szórták, akik pedig elől és hátul mentek, így kiáltottak:

„Hozsánna a Dávid fiának! Áldott a király, ki jő az Úrnak nevében! Békesség a mennyben és dicsőség a magasságban.“

Mikor Jézus meglátta a várost, megsiratta és megjövendölte pusztulását. Majd bemenvén a templomba, kikergette a galambárusokat és a pénzváltókat és mindazokat, akik árultak és vásároltak abban, mondván nekik: „Meg van írva: Az én házam imádságnak háza, ti pedig rablóbarlangot csináltok abból.“ Jézus ettől fogva a templomban tanította a népet. A főpapok és írástudók pedig meg akarták fogni, de az ünnep miatt nem merték, hogy a nép fel ne lázadjon.

„*Imé jön néked a te Királyod; igaz és szabadító Ő.*“ (Zakariás 9, 9.) *Jézus bevonulását virágvasárnap ünnepeljük.*

A nagy király jön, hozsánna, hozsánna!

Zengjük, kiáltjuk előtte, utána.

Hintsük be útját mi is zöld ággal

És ünnepeljük szent buzgósággal.

Óh lelki ország, Istennek országa,

Mily édes ebben Jézus királysága!

Szelid, szegény ő és alázatos,

De nagyhatalmú és csodálatos.

(Dallama: A nap lement. Ker. Énekesk. 120. Pálóczi Horváth Adámtól.)

36. Az utolsó vacsora.

(Máté ev. 26., Lukács ev. 22., János ev. 13. fejezet.)

Mikor eljött a kovásztalan kenyér ünnepe, a tanítványok elkészítették a vacsorát és alkonyatkor Jézus asztal mellé telepedett a tizenkettővel. Vacsora előtt levetette felsőruháját, kendőt kötött maga köré, vizet töltött a mosdóedénybe és legelőször mosta a tanítványok lábát. Mikor megtörölte kendővel, mondá: „Példát adtam néktek, hogy amit én veletek tettem, ti is azt tegyétek.“ Majd felsőruháját magára vette s leült. Evés közben így szólt: „Bizony mondom néktek, egyitek elárul engem.“ A tanítványok nagyon elszomorodtak és egyenként kérdezték: „Én vagyok-e az Uram?“ Ő pedig felelte: „Aki velem együtt márt a tálba, az árul el engem.“ Erre megszólalt Júdás is:

„Mester, tán csak nem én?“ Jézus válaszolt neki: „Te mondad.“ Júdás ekkor kiment. De már előbb titkon beszélt a főpapokkal, kik harminc ezüstpénzt ígértek neki, ha elárulja, hogy hol foghatnák el Jézust titokban, a nép tudta nélkül.

Vacsora közben Jézus kezébe vette a kenyeret, hálákat adván megtörte és a tanítványoknak adta, ezt mondván: „Ez az én testem, mely érettetek adatik, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.“ Hasonlóképen a poharat is adta nekik, ezt mondván: „Igyatok ebből mindnyájan, e pohár amaz újszövetség az én véremben, mely tiérettetek és sokakért kiontatik bűnök bocsánatjára. Ezt cselekedjétek, valamennyiszer isszátok az én emlékezetemre.“ E szavakkal rendelte Jézus az Úrvacsora szentségét.

Ezután dicséretet énekeltek és kimentek az Olajfák hegyére.

Az Úrvacsorában bűneink bocsánatát vesszük. Luther a Kis Kátében ezt tanítja: „Ahol bűnbocsánat van, ott élet és üdvösség is van.“

Jézus, drága üdvösségem,
Mennyből földre jöttél értem
És magad halálra adtad,
Hogy nyerj rajta diadalmat.
Add e lelki eledelben
Élet kenyerét vehessem.
Add, hív legyek holtig hozzád,
Ki megtörted bűn hatalmát.

(Dallama: Készíts magad kedves lélek. Ker. Énekesk. 313. Kovács Sándortól.)

37. Getsemáné.

(Máté evangéliuma 26. fejezet.)

Mikor Jézus az utolsó vacsora után tizenegy tanítványával elindult az Olajfák hegyére, így szólt hozzájuk: „Ma éjszaka ti mindnyájan megbotránkoztok énbennem.“ Péter így felelt: „Ha miudnyájan megbotránkoznak is benned, én soha!“ Mondá neki Jézus: „Bizony mondom, ma éjszaka, még kakasszó előtt, háromszor megtagadsz engem.“ Péter felelte: „Még ha veled kell is

halnom, én meg nem tagadlak.“ Ugyanezt mondta a többi tanítvány is. — Eközben a Getsemáné nevű kertbe érkeztek. A tanítványok leültek, míg Jézus így szólt hozzájuk: „Szomorú az én lelkem mindhalálig. Maradjatok itt és vigyázzatok velem.“ Kissé előre menvén így imádkozott: „Atyám, ha lehetséges, múltjék el tőlem e pohár! De ne úgy legyen, amint én akarom, hanem amint te.“ Majd alvó tanítványait intette: „Így nem tudtok velem egy órát sem vigyázni? Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek: a lélek kész ugyan, de a test erőtelen.“ Jézus még kétszer ment el imádkozni s mikor harmadszor is imádkozott s visszatért, így szólt: „Keljetek fel, íme közelít az én árulóm!“

Ekkor már jött Júdás a főpapoktól küldött fegyveres néppel s előre megmondta nekik, hogy akit megcsókol, az Jézus. Júdás hirtelen ott termett Jézusnál s megcsókolta őt e szavakkal: „Üdvöz légy Mester!“ Jézusmondotta néki: „Júdás, csókkal árulod el az ember fiát?“ Azok pedig megfogták őt. Péter ezt látva, kivonta kardját és levágta a főpap szolgájának jobb fülét. Jézus meggyógyította a szolgál fülét és mondá Péternek: „Tedd vissza kardodat, mert aki fegyvert fog, fegyver veszti azt el. Vagy nem kell-e meginnom a poharat, melyet az Atya adott nékem?“ A csapat ekkor elvitte Jézust Kajafáshoz, a főpaphoz. Tanítványai elfutottak, csak Péter és János követte őt távolról.

Jézusmondotta a Miatyánkban: „Legyen meg a te akaratod, miképen a mennyben, úgy itt a földön is.“

E szomorú napot, óh ember gondold meg,
Hagyd el e világot, Istenedhez térj meg,
Imádván nézd ma: Jézusod
Kínos halálra mint jutott,
Munkálván üdvödet.

Nézd, ott Getsemánén a porban, mint térdel,
Mint sóhajt remegvén, véres verejtékkal.
S bár megfogják s kötik őt
S hurcolják, mint gonosztevőt.
Tűr érted szelíden.

(Saját dallamára. Ker. Énekeskönyv 198.)

38. Jézus a főpap előtt.

(Máté evangéliuma 26. fejezet.)

A főpapok, a vének s az egész tanács okot kerestek Jézus ellen, hogy megölhessék. De nem találtak. Végre akadt két hamis tanu, akik szerint Jézus azt mondta volna: „Leronthatom az Isten templomát és három nap alatt felépítem azt.“ S mikor Jézus hallgatott, Kajafás főpap kérde tőle: „Az élő Istenre kényszerítlek, mondd: te vagy-e Krisztus, az Istennek fia?“ Jézus felelt neki: „Én vagyok és meglátjátok majd az embernek fiát Istennek hatalmas jobbjára felől ülni s eljönni az ég felhőiben.“ Erre a főpap megszaggatta ruháját, mondván: „Káromlást szólott, mi szükség van még több bizonyosságra? Mit gondoltok?“ Azok pedig kimondták az ítéletet: „Méltó a halálra.“ Akkor köpdösték, arculcsapdosták; szemét bekötvé pálcával verték és gúnyolva kérdezték: „Találd ki Krisztus, ki az, aki megütött?“

Péter apostol mondja Jézusról: „Szidalmaztatván, viszont nem szidalmazott, szenvedvén, nem fenyegetődött, hanem hagyta az igazságosan ítélőre“ (Péter I. levele 2, 23.)

Szerelmes Jézus, vajjon mit vétettél?
Ily ítéletet mivel érdemeltél?
Mi bűnt találtak benned és mi vétket,
Kik elítéltek?

Ily nagy büntetést óh ki nem csodálna:
A juhokért a pásztor megy halálba.
Nagy adósságát im a bűnös szolgálja
Urára róttá.

(Saját dallamára: Ker. Énekeskönyv 182.)

39. Péter, Júdás.

(Máté ev. 26. János ev. 18. fejezet. — Máté ev. 27. fejezet.)

1. János ismerős volt a főpapnál, bevezette Pétert is a főpap házához. Midőn a pitvarba lépett, az ajtónálló leány, majd később a tűzre rakó szolgálk is észrevették Pétert s kérdezték, hogy Jézus tanítványai közül való-e? De ő mindkétszer tagadta,

mondván: „Nem vagyok!“ A főpap egyik szolgája azonban rászólott: „Hát nem láttalak tán övele a kertben?“ Erre átkozódni és esküdözni kezdett s mondá: „Nem ismerem azt az embert!“ Ekkor a kakas megszólalt, Péternek eszébe jutott Jézus mondanása, kiment és nagy keservesen sírt.

2. Mikor Júdás látta, hogy Jézust halálra ítélték, szánva-bánva dolgát, visszavitte a főpapoknak és véneknek a harminc ezüstpénzt s azt mondotta: „Gonosz dolgot cselekedtem, mikor elárultam az ártatlant.“ Azok felelték: „Mi közünk hozzá? Az a te dolgod.“ Erre ő az ezüstpénzt a templomba elszórta, elment és felakasztá magát. A főpapok pedig a pénzt felszedvén mondák: „Nem tehetjük a templom kincsei közé, mert vérnek ára.“ És megvették rajta a fazekas mezejét az idegenek számára temetőnek. Azért hívták azután azt a földet vérmezőnek.

Péter is, Júdás is megbánta tettét. Júdás mégis elveszett. A megtéréshez nemcsak bűnbánat, hanem hit is szükséges.

Ha mindenki elhagyna, veled maradok én:
Nem halt ki még a hála, Uram, a föld színén.
Te érettem szenvedtél kínos fájdalokat,
Azért szívem te hozzád örökre hű marad.

Én átérzem jószágod, óh én tudom, ki vagy!
Veled hadd egyesüljek, óh engem el ne hagyj!
A hűtlenek is egykor hozzád sereglenek,
Hogy bűnüket megbánva kérjék kegyelmedet.

(Dallama: Szívem szerint kívánom. Ker. Énekeskönyv 416.)

40. Jézus Pilátus előtt

(Máté ev. 27. János ev. 19. fejezet.)

Zsidóország a római birodalomhoz tartozott, melynek császára Poncius Pilátust küldötte oda helytartónak. Hozzá vitték a főpapok Jézust, hogy a halálos ítéletet megerősítse és azzal vádolták, hogy magát *királynak* mondja. Pilátus megkérdezte Jézust: „Te vagy-e a zsidók királya?“ Ő így felelt: „Te mondád, de az én országom nem e világból való. Én azért jöttem a világra,

hogy bizonyosságot tegyek az igazságról.“ Pilátus azt kérdezte erre: „Mi az igazság?“ Azután azt mondotta a főpapoknak és a népnek: „Én nem találok semmi bűnt ebben az emberben.“

A helytartó ünnep alkalmával egy foglyot szokott szabadon bocsátani a nép kedvéért. Ekkor éppen híres foglyuk volt, egy Barabbás nevű gyilkos. Pilátus tudta, hogy csak irígységből adták kezébe Jézust, megkérdezte azért: „Melyiket akarjátok, hogy szabadon bocsássam, Barabbást-e vagy Jézust?“ A főpapok és vének rábírták a népet, hogy Barabbást kérjék ki; kiáltá tehát a sokaság: „Barabbást!“ Kérdé Pilátus: „Mit tegyek Jézussal?“ Azok még jobban kiáltoztak: „Feszítsd meg! Feszítsd meg!“

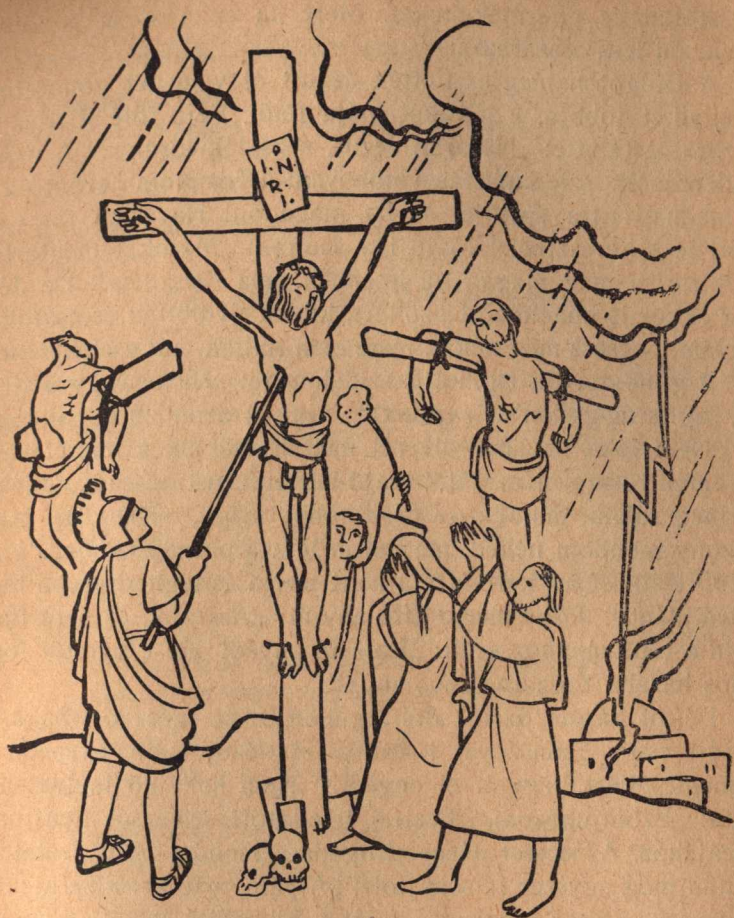
Pilátus ekkor megostoroztatta Jézust és a vitézek bíborköntösbe öltöztették, tövisből font koronát tettek a fejére, nádszálat a jobb kezébe; majd térdet hajtva előtte, kicsúfolták, mondván: „Üdv néked, zsidók királya!“ Ezután Pilátus a bíborköntösben, a töviskoronával megmutatta őt a népnek, e szavakkal: „Íme az ember!“ Azok újra kiáltoztak: „Feszítsd meg! Feszítsd meg!“

Látva Pilátus, hogy Jézuson már nem segíthet, vizet hozatott, megmosta kezét a nép szemeláttára s ezt mondotta: „Ártatlan vagyok ez igaz ember véréből, ám ti lássátok!“ És felelt mind az egész nép: „Az ő vére mirajtunk és a mi fiainkon!“ Akkor Pilátus elbocsátotta Barabbást, a vitézek pedig Jézust a maga ruháiba öltöztették és elvitték, hogy megfeszítsék.

Jézus előre megmondotta: „Szükség az ember fiának átadatni a bűnös emberek kezébe; megcsúfolják, megostorozzák, megköpdösik és megölik őt, de harmadnapon feltámad.“ (Lukács 24, 7. Márk 10, 34.)

Óh fő, vérző sebekkel
 Meggyötrött, megrakott!
 Fő, szúró tövisekkel
 Megkoronáztatott!
 Óh fő, előbb oly ékes,
 Most olyan megvetett:
 Végy tőlem, óh szentséges,
 Hálát, dicséretet!

(Dallama: Szívem szerint kívánom. Ker. Énekesk. 177. Gerhardt Páltól.)

41. Jézus a keresztfán.

(Máté ev. 27. Lukács ev. 23. János ev. 19. fejezet.)

Pénteken reggel kilenc órakor kikísérték Jézust a Golgota hegyére, hogy megfeszítsék. Keresztfáját maga vitte. Útközben összeesett alatta s ekkor a vitézek Cirénei Simont kényszerítették, hogy vigye a keresztfát Jézus után. Sokan kísérték őt és az asszonyok siratták. Ámde Jézus feljűk fordult s mondá: „Jeruzsálem leányai, ne sirassatok engem, hanem sirassátok

magatokat és gyermekeiteket. Mert ha ez a sorsa a zöldelő fának, mi lesz a szárazzal?"

A Golgotán megfeszítették Jézust és vele két gonosztevőt is, egyiket jobbra, a másikat balja felől. Feje fölé Pilátus ezt a feliratot tétette: „Názáreti Jézus, a zsidók királya.“ A nép és a főemberek szidalmazták, mondván: „Templom lerontója és harmadnap újra építője, segíts magadon! Ha Isten fia vagy, szállj le a keresztről.“ Majd így szóltak: „Másokat megtartott, most tartsa meg magát, ha Istennek ama Krisztusa.“ De Jézus még ekkor is imádkozott azokért, kik őt gyűlölték és csúfolták: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekesznek.“

A gonosztevők egyike is szidalmazta: „Ha te vagy a Krisztus, segíts magadon és rajtunk!“ A másik azonban így dorgálta őt: „Nem félsz az Istentől? Mi méltán vesszük a büntetést, de ez semmi rosszat nem tett.“ Majd kérte Jézust: „Uram, emlékezzél meg rólam, mikor a te országodba mégy.“ Jézus így felelt: „Bizony mondom néked, ma velem lész a paradicsomban.“

Ott állt Jézus keresztfája alatt anyja és legkedvesebb tanítványa, János. Jézus megszólítja anyját: „Asszony, ez a te fiad!“ Majd a tanítványhoz szólt: „Ez a te anyád!“ És e perctől fogva János házába fogadta Jézus anyját.

Déltől három óráig sötétség borult az egész országra. Ez időtájt nagy fennszóval kiáltott fel Jézus: „Én Istenem, én Istenem! Miért hagytál el engem?“ Nem sok idő múlva mondotta: „Szomjuhozom.“ Ecettel teleitatott szivacsot nyujtottak a szájához. Az ecetet Jézus elfogadása s mondá: „Elvégeztetett.“ Ezután még egyszer felsóhajtott: „Atyám, a te kezembe ajánlom lelkemet!“ Ekkor lehajtotta fejét s kibocsátá lelkét. A vitézek közül pedig egyik, hogy meggyőződjék Jézus haláláról, dárdát döfött oldalába. Ekkor a sötétség után földrengés következett s az őriző katonák megrémülve mondták: „Bizony, bizony, Isten fia volt ő!“

Luther Márton, a nagy reformátor azt tanítja a második hitágazat magyarázatában: „Hiszem, hogy Jézus Krisztus engem megváltott . . . nem arannyal, sem ezüsttel, hanem az ő szent és drága vérével, az ő ártatlan szenvedésével és halálával . . .“ Ezt mi mindnyájan hisszük.

Jézus halálának emlékére nagypénteket ünnepeljük.

Jézus, Istennek báránya,	Fiát a szeretet Atyja
Kínjaidat ég s föld szánja.	Kereszt kínjaira adja,
A nap, a nap setétté változik,	Értünk, értünk hogy eleget tegyen,
A föld, a föld reng és ingadozik	Urunk, Urunk s Üdvözítőnk legyen!

(Saját dallamára. Ker. Énekeskönyv 180.)

42. Jézus eltemetése.

(Máté evangéliuma 27. fejezet.)

Alkonyatkor egy gazdag ember, Arimátiai József, ki a zsidóktól való féltében csak titkon volt tanítványa Jézusnak, elment Pilátushoz, elkérte tőle Jézus testét. Levették a keresztfáról, tiszta gyolcsba takarták és betették Józsefnek új sírboltjába, melyet kertjében a kősziklába vágatott, aztán a sírbolt szája elé hatalmas követ gördítettek.

Másnap a zsidók lepecsételték a követ és őrköt állítottak a sír mellé.

Sírjon ma az ének, mert mély a mi gyászunk,
 Oh hű keresztyének, zokogjon fohászuk.
 Isten fia meghalt értünk,
 Porba hulljon a mi térdünk,
 Mert sok a mi vétünk.

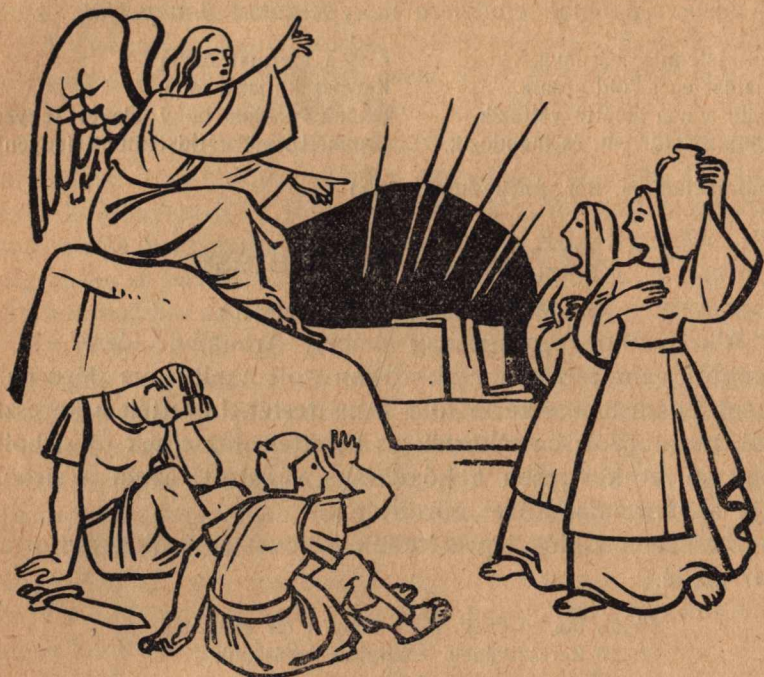
Isten légy irgalmas! Isten légy kegyelmes!
 Engem megoltalmaz, bűnösnek kegyelmezz!
 Az Úr Jézus szent halála
 Legyen bűneimnek ára,
 Lelkem váltságára.

(Dallama: E szomorú napot. Ker. Énekeskönyv 201. *Sántha Károlytól.*)

43. Jézus feltámadása.

(Máté ev. 28. Márk ev. 16. János ev. 20. fejezet.)

Vasárnap virradóra elindult Mária Magdaléna, a másik Mária és Salomé, drága kenetekkel, hogy bebalzsamozzák Jézus testét. Útközben tanakodtak, hogy ki veszi el a követ a sír szájáról. És nagy földindulás támadt, mert az Úr angyala leszáll-

lott az égből, odament és elgördítette a követ. Nézése olyan volt, mint a villám, ruhája hófehér. Az őrizők is reszkettek s félelmükben szinte meghaltak. Megszólalt az angyal és mondá az asszonyoknak: „Ne féljete; tudom, hogy a megfeszített Jézust keresitek. Nincs itt, feltámadott. Jertek, lássátok a fekvőhelyét. Mondjátok meg tanítványainak, hogy feltámadt a halálból.“

Az asszonyok nagy félelemmel elfutottak és hírt vittek a tanítványoknak. Péter és János a sírhoz siettek, bementek oda, de csak a lepedőket találták ott, amelyekbe Jézust takarták. Mária Magdaléna visszament a kertbe és siratta az Urat. Megjelent Jézus neki és mondá: „Mária!“ Ekkor megismerte őt és mondá: „Rabbuni!“ (azaz Mester). Jézus így szólt: „Eredj atyámfiaihoz s mondd meg nekik: „Felmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, az én Istenemhez és a ti Istenetekhez.“ Mária elment és hirdette a tanítványoknak, hogy látta az Urat s azt is, amit néki mondott. Jézus még aznap megjelent tanítványainak is.

Jézus mondotta: „Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz én bennem, ha meghal is, él.“ (János ev. 11, 25.)

Jézus feltámadását húsvétkor ünnepeljük.

Jézus él! Én is vele,	Csak új reggelig takarhat.
Hol van, óh halál hatalmad?	Ott leszek, hol Uram van,
Jézus él! Sír éjjele	Ez az én bizodalmam.

(Dallama: Jézus én bizodalmam. Ker. Énekesk. 216. *Gellért Keresztélytől.*)

44. Jézus mennybemenetele.

(Máté ev. 28. Márk ev. 16. Apostolok cselekedetei 1. fejezet.)

Jézus feltámadása után még negyven napig maradt a földön. Többször tanította az apostolokat. Galileában hozzámentek a tanítványok s ő azt mondotta nekik: „Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Azért menjetek el mind e széles világra, tanítsatok minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, Fiúnak és Szentléleknek nevében, hogy megtartsák mindazokat, amelyeket én parancsoltam néktek. Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni fog, aki pedig nem hisz, elkárhozik. Én veletek vagyok minden nap e világ végezetéig.“ E szavakkal rendelte Jézus a keresztség szentségét.

Utoljára felment Jézus tanítványaival az Olajfák hegyére s megígérte nekik, hogy elküldi a Szentlelket. Ekkor szemük láttára felemelkedett és felhő takarta el. Míg az égre néztek, két férfiú állt meg mellettük fehér ruhában és mondták: „Galileai férfiak, mit álltok az égre felnézve? E Jézus akként jön el, amint láttátok felmenni a mennybe.“ A tanítványok hívó lélekkel visszatértek Jeruzsálembe.

Jézus mennybemenetelét áldozócsütörtökön ünnepeljük. — Isten a keresztségben gyermekeivé fogad minket.

Üdvözítő, te mennybe szálltál	És szent előttem az ígéret,
Dicsőségben részesülni.	Hogy egykor ismét visszatérsz.
Oda vágnék, hová jutottál,	S kikért kiomlott drága véred:
Én is veled egyesülni.	Mind élet, mind holtat ítélsz.
Engedd, ki vándor vagyok itt,	Óh add, hogy hitben várjalak
Látnom mennyed hajlékait.	S nyugodtan fogadhassalak.

(Dallama: Ki dolgát csak Istenre hagyja. Ker. Énekesk. 235. *Székács Józseftől.*)

45 A Szentlélek kitöltése.

(Apostolok cselekedetei 2. fejezet.)

A zsidók pünkösdjén a tanítványok egy akarattal mind együtt voltak. Nagy hirtelen az égből erős zúgás támadt, mely betöltötte az egész házat. Kettős tüzes nyelvek szállottak reájuk, megteltek Szentlélekkel és kezdettek szólani sokféle nyelven. Jeruzsálemben mindenféle nemzet közül való zsidók voltak és midőn ki-ki a maga nyelvén hallotta őket szólni, csodálkoztak: „Mikép van, hogy e galileai férfiak a mi nyelvünkön beszélnek Isten nagyságos dolgait?”

Ekkor előállt Péter s mondá: „Most teljesült be, amit Isten megígért a próféta által: Kitöltök az én lelkemből minden testre. A megfeszített názáreti Jézust Isten feltámasztotta és ő a megígért Szentlelket kitöltötte, amit ti most hallotok és láttok!” Mikor azok ezt hallották, kérdék Pétert: „Mit tegyünk?” Ő mondá: „Térjetelek meg, keresztelkedjetelek meg és veszitek a Szentlélek ajándékát!” És mintegy háromezren megkeresztelkedtek. Ez volt az első keresztyén gyülekezet. Az első keresztyének testvéri szeretetben éltek, mindenüket megosztották s naponként összegyűltek a templomban.

A harmadik hitágazat így szól: Hiszek a Szentlélekben, egy keresztyén anyaszentegyházat, szenteknek közösségét, bűnöknek bocsánatát, testnek feltámadását és az örök életet. Amen. Ezt minden keresztyénnek hinni kell.

A Szentlélek kitöltését s a keresztyén anyaszentegyház megalapítását pünkösdkor ünnepeljük.

Jövel, Szentlélek Úristen!
Töltsd be sziveinket bőven
Mennyei ajándékokkal,
Szívbeli szent buzgósággal,
Melynek isteni ereje
Sok népet egy hitre vive.
Légy velünk is, te népeddel,
Hogy teljünk meg dicséreteddel.
Dicsőség legyen Istennek!

Te szentségnek új világa
Vezess igédnek útjára.
Taníts az Istent vallanunk
Szívbeli Atyánknak mondanunk,
Add az igaz vallást nekünk,
Egy legyen a mi Mesterünk,
Benne higyjünk, éljünk, haljunk,
Jézus legyen csak bizodalunk.
Dicsőség legyen Istennek!

(Saját dallamára, Ker. Énekeskönyv 236. *Luther Mártontól.*)

Az apostoli hitvallás.

Amit minden keresztyénnek hinnie kell, azt legrövidebben az apostoli hitvallás foglalja össze. Az apostoli hitvallás így szól:

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtőjében.

Hiszek a Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában, a mi Urunkban, aki fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától, szenvedett Poncius Pilátus alatt, megfeszítettet, meghalt és eltemettetett, alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadott halottaiból, fölment a mennyekbe, ott ül Istennek, a mindenható Atyának jobbján, ahonnan eljő ítélni élőket és holtakat.

Hiszek a Szentlélekben, egy keresztyén Anyaszentegyházat, szenteknek közösségét, bűnöknek bocsánatát, testnek feltámadását és az örök életet. Ámen.

Atya, Fiú és Szentlélek,
Téged áldjon minden lélek!
Téged, dicső Szentháromság,
Dicsérjen az egész világ!

(Dallam: Uram Jézus, fordulj hozzánk. Ker. Énekeskönyv 291. II. Vilmos hercegtől.)

Én evangélikus keresztyén vagyok.

„Én keresztyén vagyok“ — azt jelenti: „Én Krisztus követője vagyok.“

Keresztyén ünnepek: *Karácsonykor* Jézus születését, *nagy-pénteken* Jézus ártatlan halálát, *húsvétkor* Jézus feltámadását, *áldozócsütörtökön* Jézus mennybemenetelét ünnepeljük. *Pünkösdkor* Jézus elküldötte a Szentlelket és megalapította a keresztyén egyházat.

Október 31-én a reformációt (az egyházjavítást) ünnepeljük. 1517 október 31-én indította meg az egyházjavítást dr. Luther Márton. Isten segítségével megtisztította a keresztyén egyházat az emberi tévedésektől. Ettől kezdve a mi evangélikus

keresztyén egyházunk lett Jézus Krisztus igazi egyháza, mert egyedül Jézus Krisztus tanítását követi.

Minden héten van egy ünnepnapunk: ez a *vasárnap*. Vasárnap szüleinkkel együtt templomba megyünk.

Jézus mondotta: „Aki ismeri az én parancsolataimat és megtartja azokat, az szeret engem; aki pedig engem szeret, azt szereti az én Atyám és én is szeretem azt.” (János ev. 14, 21.)

„A parancsolatnak vége pedig a tiszta szívből, jó lelkiismeretből és az igaz hitből való szeretet.” (Pál apostol első levele Timótheushoz 1, 5.)

Imádságok.

1. Imádság a családi otthonért.

Jó Istenem, hálásan köszönöm neked, hogy eddig megtartottad édes szüleimet. Engedd, hogy tőlük sok szeretetet tanuljak. Segíts engem, hogy engedelmes, jó és szerető gyermekük maradjak és nekik bánatot ne okozzak. Hálásan köszönöm, hogy testvéreket is adott nekem. Tarts meg minket együtt még nagyon sokáig, hogy együtt áldhassunk téged minden napon. Ámen.

2. Imádság a hazáért.

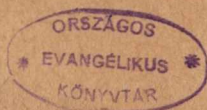
Édes jó Istenem, az én drága magyar hazámért imádkozom hozzád. Add vissza régi dicsőségét, hatalmát és boldogságát. Segíts engem, hogy én is dolgos, komoly, jó és becsületes gyermek legyek. Segíts jó Atyám, hogy derék magyar keresztyén emberré növekedhessem. Ámen.

3. Templomba érkezéskor.

Mindenható Isten, ki osztasz kegyelmet,
Igédet hallgatni adj nekem figyelmet. Ámen.

4. Templomból távozáskor.

Igédnek áldását köszönöm Istenem,
Add, hogy jó gyümölcsöt teremjen életem. Ámen.

20c

BAROSS-NYOMDA
UZSALY ÉS KONCZ
(HARANGSZO NYOMDAJA)
GYÖR, ANDRÁSSY-U. 24.